

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 19.10.2011
COM(2011) 658 konč.

2011/0300 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe
št. 1364/2006/ES**

(Besedilo velja za EGP)

{SEC(2011) 1233 konč.}
{SEC(2011) 1234 konč.}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Potrebna so velika prizadevanja za posodobitev in razširitev evropske energetske infrastrukture ter vzpostavitev čezmejnih povezav med omrežji, ki jih je treba izvesti za izpolnitev glavnih ciljev evropske energetske politike, in sicer konkurenčnosti, trajnosti in zanesljive oskrbe z energijo.

V sporočilu Komisije o prednostnih nalogah glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje¹, sprejetim 17. novembra 2010, je zato izražena potreba po novi politiki EU glede energetske infrastrukture, ki bi omogočala usklajevanje ter optimizacijo razvoja omrežij na ravni celine. Sporočilo je potrdilo zlasti potrebo po prenovi obstoječe politike in finančnega okvira vseevropskih omrežij za energetiko (TEN-E).

Nova politika je ključnega pomena, da se vzpostavi solidarnost med državami članicami, da se dokonča vzpostavitev notranjega energetskega trga in se povežejo osamljene regije, da se izoblikujejo nadomestne oskrbovalne in prenosne poti ter viri energije in da se nadaljuje razvoj obnovljivih virov energije, ki bodo lahko konkurirali tradicionalnim virom, kakor je to 4. februarja 2011 poudaril Evropski svet.

Komisija je 29. junija 2011 sprejela sporočilo „Proračun za strategijo Evropa 2020“ o naslednjem večletnem finančnem okviru (2014–2020)², v katerem predlaga vzpostavitev instrumenta za povezovanje Evrope za spodbujanje dokončne vzpostavitve prednostne energetske, prometne in digitalne infrastrukture z enotnim skladom v višini 40 milijard EUR, od katerih bo 9,1 milijarde EUR namenjenih energetiki³.

Pričujoči predlog določa pravila za pravočasen razvoj in interoperabilnost vseevropskih energetskih omrežij za izpolnitev ciljev energetske politike v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije, da se zagotovita delovanje notranjega energetskega trga in zanesljiva oskrba z energijo v Uniji, spodbujata energetska učinkovitost ter razvoj novih in obnovljivih virov energije ter omogoča medsebojno povezovanje energetskih omrežij.

Natančneje, ta uredba želi doseči popolno povezovanje notranjega energetskega trga, vključno z zagotavljanjem, da nobena država članica ne bo izključena iz evropskega omrežja, zagotavlja zanesljivo oskrbo z energijo in solidarnost med državami članicami ter obenem prispeva k trajnostnemu razvoju in varstvu okolja, saj Uniji omogoča, da doseže svoje cilje, tj. da do leta 2020 za 20 % zmanjša emisije toplogrednih plinov⁴, za 20 % poveča energetsko učinkovitost in da delež energije iz obnovljivih virov v končni porabi energije poveča na 20 %.

¹ COM(2010) 677.

² COM(2011) 500/I konč. in COM(2011) 500/II konč. (poglavja o posameznih politikah).

³ Vsi zneski so v cenah za leto 2011.

⁴ 30 % pod praviimi pogoji.

S prizadevanjem za doseganje teh ciljev ta predlog prispeva k pametni, trajnostni in vključujoči rasti ter izpostavlja koristi v zvezi s konkurenčnostjo ter ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo za celotno Evropsko Unijo.

Zato je v okviru te pobude za obdobje do leta 2020 in pozneje določeno omejeno število vseevropskih prednostnih koridorjev in območij, ki zajemajo elektroenergetska in plinska omrežja ter infrastrukturo za prevoz nafte in ogljikovega dioksida ter v zvezi s katerimi je najbolj upravičeno sprejeti ukrepe na ravni Evropske unije. Te prednostne naloge se bodo izvajale na naslednje načine:

- poenostavitev postopkov za izdajanje dovoljenj, da se občutno zmanjša trajanje postopkov za projekte skupnega interesa in povečata udeležba javnosti ter odobravanje izvajanja takih projektov;
- pospeševanje regulativne obravnave projektov skupnega interesa na področju električne energije in plina z dodelitvijo stroškov glede na zagotovljene ugodnosti in zagotavljanje, da bodo dovoljeni donosi prilagojeni tveganjem;
- zagotavljanje izvajanja projektov skupnega interesa z zagotavljanjem potrebne tržne finančne podpore ali neposredne finančne podpore EU. V zvezi s tem predlog zagotavlja podlago za upravičenost projektov skupnega interesa do finančne pomoči EU v okviru „instrumenta za povezovanje Evrope“, ki je obravnavan v ločenem zakonodajnem predlogu.

Predlog je strateška prednostna naloga v delovnem programu Komisije za leto 2011.

Splošno ozadje

Povezovanje in prilaganje energetske infrastrukture novim potrebam je velik in nujen izziv, ki zadeva vse energetske sektorje.

Elektroenergetska omrežja je treba nadgraditi in posodobiti, da se bo zadostilo vedno večjim potrebam po električni energiji zaradi velike spremembe v energetske vrednostni verigi in mešanici energetskih virov. Prav tako je nujno treba razširiti in nadgraditi elektroenergetska omrežja, tudi z elektroenergetskimi avtocestami, da se spodbudi povezovanje trgov in ohrani sedanja raven varnosti sistema, zlasti pa, da se zagotovita prenos in uravnoteženost električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov, ki naj bi se v obdobju 2007–2020 več kot podvojila. Hkrati ciljev EU do leta 2020 glede energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije ne bo mogoče doseči brez novih inovacij in večje inteligentnosti v omrežjih na ravni prenosa ter distribucije, zlasti z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

Če bo oskrba zanesljiva, bo imel zemeljski plin tudi v naslednjih desetletjih pomembno vlogo v mešanici energetskih virov EU, vse večji pa bo tudi njegov pomen kot rezervno gorivo za pokritje nihanj v proizvodnji električne energije. Srednjeročno bo treba poskrbeti za dodatne in raznolike možnosti uvoza, saj so konvencionalne zaloge zemeljskega plina v Evropi vse manjše. Plinska omrežja morajo zadostiti dodatnim zahtevam glede prilagodljivosti v sistemu in potrebi po dvosmernih cevovodih, povečanju skladiščnih zmogljivosti ter prilagodljivi oskrbi, tudi z utekočinjenim in stisnjenim zemeljskim plinom.

Glede na vlogo nafte v mešanici energetskih virov v naslednjih desetletjih je strateško pomembno, da se ohrani neprekinjena oskrba s surovo nafto za neobalne države EU v srednji in vzhodni Evropi, ki so trenutno odvisne od omejenih oskrbovalnih poti.

Nazadnje je treba poudariti, da bi se z uporabo tehnologije zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida močno zmanjšale emisije ogljikovega dioksida tudi ob uporabi fosilnih goriv, ki bodo ostala pomemben vir za proizvodnjo električne energije v naslednjih desetletjih. Za prihodnji razvoj čezmejnega omrežja za prenos ogljikovega oksida je treba takoj sprejeti ukrepe za načrtovanje in razvoj infrastrukture na evropski ravni.

Komisija je v poročilu, namenjenem junijskemu zasedanju Sveta za energijo leta 2011⁵, ocenila, da bo za naložbe v energetske infrastrukture evropskega pomena do leta 2020 potrebnih približno 200 milijard EUR:

- približno 140 milijard EUR za visokonapetostne prenosne elektroenergetske sisteme na kopnem in na morju, shranjevanje ter uporabo pametnih omrežij na ravni prenosa in distribucije;
- približno 70 milijard EUR za visokotlačne plinovode (ki vodijo v EU in povezujejo države članice EU), shranjevanje, terminale za utekočinjeni/stisnjeni zemeljski plin ter infrastrukturo pretoka v obratni smeri;
- približno 2,5 milijarde EUR za infrastrukturo prenosa ogljikovega dioksida.

V primerjavi s sedanjim stanjem se bodo naložbe od leta 2011 do leta 2020 povečale za 30 % pri plinu in do 100 % pri električni energiji. Ta naložbeni izziv in nujnost jasno kažeta na pomen energetske infrastrukture v primerjavi z drugimi sektorji, saj so energetska omrežja predpogoj za izpolnitev energetskih in podnebnih ciljev za leto 2020 ter dolgoročnejših podnebnih ciljev.

Glavne ugotovljene ovire, za katere se na podlagi izkušenj pričakuje, da bi lahko preprečile naložbe ali jih prestavile v obdobje daleč po letu 2020, so povezane z izdajanjem dovoljenj (dolgi in neučinkoviti postopki za izdajanje dovoljenj, nasprotovanje javnosti), regulacija (okvir, ki ni prilagojen izvajanju prednostnih nalog evropske infrastrukture) ter financiranjem (omejene možnosti financiranja upravljavcev, pomanjkanje prilagojenih instrumentov financiranja in ustrezne podpore).

Veljavni predpisi

Okvir TEN-E je bil razvit in oblikovan v devetdesetih letih 20. stoletja z zaporednimi smernicami TEN-E in ustrezno finančno uredbo. V smernicah za vseevropska energetska omrežja iz leta 2006⁶ je navedenih približno 550 projektov, upravičenih do podpore Skupnosti, ki so razvrščeni v naslednje tri kategorije: projekti evropskega interesa (skupaj 42), prednostni projekti in projekti skupnega interesa. Ti projekti zajemajo samo električno in plinsko infrastrukturo. V poročilu o izvajanju okvira TEN-E v obdobju 2007–2009⁷, objavljenem aprila 2010, je bilo ugotovljeno, da je bil prispevek sicer pozitiven, saj so izbrani projekti postali politično razpoznavni, vendar politika ni ustrezno usmerjena in prilagodljiva ter nima pravega pristopa od zgoraj navzdol, da bi lahko zapolnila ugotovljene infrastrukturne vrzeli.

⁵ SEC(2011) 755.

⁶ Odločba št. 1364/2006/ES.

⁷ COM(2010) 203 in SEC(2010) 505.

Finančna uredba TEN⁸, sprejeta 20. junija 2007, določa pogoje za sofinanciranje projektov TEN-E, pri čemer njen proračun za obdobje 2007–2013 znaša 155 milijonov EUR. Vendar so se finančni viri in urejenost programa TEN-E izkazali za nezadostne glede na premik k nizkoogljičnim energetske sistemom, zato bodo v prihodnjih letih potrebne velike spremembe in naložbe v zvezi z energetske infrastrukturo (omejen proračun, neobstoj instrumentov za zmanjševanje tveganja, neobstoj financiranja zunaj EU, nezadostna sinergija z drugimi skladi EU).

V okviru evropskega energetskega programa za oživitev gospodarstva⁹, ki je bil pripravljen zaradi gospodarske in finančne krize, so prvič dodeljena znatna enkratna sredstva (okoli 3,85 milijarde EUR) za omejeno število upravičenih projektov na področju električne in plinske infrastrukture, vetrnih naprav na morju ter predstavitev projektov zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida.

Skladnost z drugimi politikami in cilji EU

Ta pobuda je vključena v strategijo Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast¹⁰ ter postavlja energetske infrastrukturo v ospredje kot del vodilne pobude „Evropa, gospodarna z viri“. Poudarja potrebo po takojšnji nadgradnji evropskih omrežij v „pametno superomrežje“, ki bi ta omrežja medsebojno povezovala na ravni celine, s posebnim poudarkom na vključitvi obnovljivih virov energije. Ugotovljene prednostne naloge in predlagani ukrepi v tej pobudi glede izdajanja dovoljenj, regulacije ter financiranja so povsem v skladu s temi cilji.

Predlog nadomešča obstoječe smernice TEN-E in je tesno povezan z „instrumentom za povezovanje Evrope“, ki bo nadomestil sedanjo finančno uredbo za TEN.

Poleg tega je pobuda ključni prispevek, da se stroškovno učinkovito dosežeta dva zavezujoča cilja, in sicer uporaba 20 % obnovljivih virov in 20-odstotno¹¹ zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do leta 2020, usklajena pa mora biti tudi s potjo, predstavljeno v sporočilu Komisije o načrtu za prehod na konkurenčno gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika do leta 2050, in dolgoročnim ciljem EU glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 80–95 % do leta 2050 v primerjavi z letom 1990¹².

V skladu s členom 11 PDEU predlog združuje obstoječe okoljevarstvene zahteve glede energetske infrastrukture.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

Posvetovanje, zbiranje podatkov ter upoštevanje strokovnega znanja in izkušenj

Ta predlog je bil razvit na podlagi velikega števila prispevkov držav članic in zainteresiranih strani ob različnih priložnostih (konference na visoki ravni, delavnice, ankete), med katerimi

⁸ Uredba (ES) št. 680/2007.

⁹ Uredba (ES) št. 663/2009.

¹⁰ COM(2010) 2020.

¹¹ 30 % pod pravimi pogoji.

¹² COM(2011) 112 v povezavi z SEC(2011) 288.

sta bili tudi dve javni posvetovanji o izdajanju dovoljenj ter uporabi projektnih obveznic pri infrastrukturnih projektih¹³. Učinki različnih predlaganih možnosti politike so bili analizirani v dveh ocenah učinka, izvedenih leta 2010 in 2011, na podlagi rezultatov različnih modelov in številnih raziskav, med katerimi so bile tri namenjene posebej preučevanju naložbenih potreb, izdajanju dovoljenj in financiranju. V obeh ocenah učinka so bili preučeni gospodarski, socialni in okoljski učinki možnosti ob upoštevanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti.

Ocena učinka

Prva ocena učinka iz leta 2010 se osredotoča na obseg nove pobude v zvezi z zajetimi energetskega sektorja, oblikovanje določanja prednostnih nalog in izbiranja projektov skupnega interesa, obliko regionalnega usklajevanja ter sodelovanja in splošna načela izdajanja dovoljenj.

Na podlagi navedene prve analize se je v oceni učinka iz leta 2011 podrobneje preučilo možnosti politike v zvezi z izdajanjem dovoljenj in javnim posvetovanjem, regulacijo ter financiranjem, ki morajo veljati za projekte skupnega interesa, izbrane za izvajanje predhodno določenih infrastrukturnih prednostnih nalog. Za vsako od ugotovljenih ovir se ocenijo razpoložljive, uspešne in stroškovno učinkovite rešitve.

Izdajanje dovoljenj in javno posvetovanje

Analiza vključuje primerjavo treh možnosti: vzpostavitev režima skupnega interesa, pravila organizacije in trajanja postopka izdajanja dovoljenj, predvsem uveljavitev načela „vse na enem mestu“, in časovna omejitev ter kombinacija prejšnjih dveh možnosti.

Pri ukrepih v zvezi z direktivo o habitatih se pričakuje, da bo učinek režima skupnega evropskega interesa na lokalne rastlinske in živalske vrste pomemben samo za zelo majhno podskupino projektov skupnega interesa, ki bi lahko bili v navzkrižju z območji Natura2000, vendar so ključnega pomena za izpolnitev ciljev energetske in podnebne politike.

Celotni učinek zadnje možnosti politike naj bi bil najbolj pozitiven, saj bi bili skoraj vsi potrebni projekti skupnega interesa dokončani pravočasno do leta 2020, če bodo sprejeti ustrezni regulativni in finančni ukrepi. Ker bodo vsi projekti skupnega interesa dokončani, se pri tej možnosti politike pričakujejo višji okoljski učinki, socialni učinki na zaposlovanje in gospodarski učinki na BDP, upravni stroški pa naj bi bili občutno nižji.

Regulativna vprašanja

Analiza vključuje primerjavo treh možnosti: čezmejna razporeditev stroškov, naložbene spodbude in kombinacija prejšnjih dveh možnosti.

Analiza je pokazala, da so za uspešno izvajanje projektov skupnega interesa, pri katerih obstaja dvom glede upravičenosti, potrebni mehanizem predhodne čezmejne razporeditve stroškov in spodbude, sorazmerne s tveganjem upravljavca. Celoten gospodarski, družbeni in okoljski učinek je velik in pozitiven.

¹³ Glej oddelek 1.2.1. priložene ocene učinka.

Zaradi ocenjevanja celotnega obsega mogočih ukrepov v zvezi z razvojem infrastrukture so v analizi preučene tudi štiri možnosti financiranja, čeprav bodo ukrepi politike v zvezi z njimi uvedeni v instrumentu za povezovanje Evrope: uporaba instrumentov delitve tveganja (vključno s projektnimi obveznicami in garancijami); uporaba instrumentov tveganega kapitala (vključno z naložbami v lastniške instrumente); uporaba nepovratnih sredstev za projektne študije in gradnjo; kombinacija nepovratnih sredstev ter instrumentov delitve tveganja in tveganega kapitala.

Celotni učinek zadnje možnosti politike je najbolj pozitiven, ker združuje pozitivne učinke posameznih možnosti in zagotavlja prilagodljiv paket tržnih instrumentov ter neposredne finančne pomoči, zaradi česar se povečuje učinkovitost in nastajajo sinergije, saj se lahko ponudi najbolj stroškovno učinkovito rešitev za posamezno vrsto tveganja projekta. V tej možnosti politike so upoštevani tudi ukrepi instrumenta za povezovanje Evrope.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek predlaganih ukrepov

Predlagana Uredba določa prednostno obravnavo 12 strateških koridorjev in območij za infrastrukturo vseevropskega energetskega omrežja. V njej so navedena pravila, s katerimi se na podlagi opredeljenih kategorij energetske infrastrukture določijo projekti skupnega interesa, ki so potrebni za izvajanje teh prednostnih nalog. V ta namen vzpostavlja postopek izbora, ki temelji na mnenjih regionalnih skupin strokovnjakov, ter svetovalno vlogo Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) na področjih električne energije in plina, pri čemer končno odločitve o projektih skupnega interesa v Uniji, ki se posodablja vsaki dve leti, sprejme Komisija. Regionalne skupine strokovnjakov in Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev spremljajo in ocenjujejo izvajanje projektov skupnega interesa. Komisija lahko imenuje evropske koordinatorje za projekte skupnega interesa, ki se spopadajo s težavami.

Predlog vzpostavlja režim skupnega interesa za projekte skupnega interesa, v okviru katerega enemu nacionalnemu pristojnemu organu v vsaki državi članici dodeli odgovornost za usklajevanje in nadzor postopka izdajanja dovoljenj za projekte skupnega interesa, določi minimalne standarde preglednosti in udeležbe javnosti ter časovno omeji postopek izdajanja dovoljenj. V predlogu je tudi pojasnjeno, da se lahko projekti javnega interesa pod nekaterimi pogoji izvedejo zaradi „prevladujočega javnega interesa“, kakor je določeno v direktivah 92/43/ES in 2000/60/ES. Ti ukrepi so sorazmerni, saj so namenjeni spodbujanju izvajanja (pretežno čezmejnih) projektov skupnega interesa ob čim manjšem prilagajanju nacionalnih upravnih postopkov. Države članice lahko same oblikujejo posebne notranje postopke v skladu s svojimi nacionalnimi pravnimi sistemi tako, da bodo ustrezali zahtevam te uredbe.

Predlagana uredba določa metodologijo in postopek za pripravo usklajene analize stroškov ter koristi celotnega energetskega sistema za projekte skupnega interesa na področjih električne energije in plina. Na podlagi te metodologije so nacionalni regulativni organi in Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev pristojni za čezmejno razporeditev stroškov za projekte skupnega interesa v teh sektorjih v skladu z ugodnostmi za države članice, ki jih ti projekti skupnega interesa neposredno ali posredno zadevajo. Nacionalni regulativni organi morajo s

tarifami iz upravičenih razlogov dodeliti tudi ustrezne spodbude za izvajanje projektov skupnega interesa z večjim tveganjem.

Poleg tega Uredba določa tudi pogoje za upravičenost projektov skupnega interesa do finančne pomoči Unije v okviru instrumenta za povezovanje Evrope, in sicer za študije (dostopno vsem projektom skupnega interesa, razen tistim iz naftnega sektorja) in dela (dostopno vsem projektom skupnega interesa v sektorjih pametnih omrežij in ogljikovega dioksida ter projektom skupnega interesa na področju električne energije in plina, ki izpolnjujejo nekatere pogoje, zlasti da imajo sklep o čezmejni razporeditvi stroškov).

Pravna podlaga

Predlog temelji na členu 172 Pogodbe o delovanju Evropske unije. V skladu s členom 171(1) Unija „pripravi vrsto smernic, ki zajemajo cilje, prednostne naloge in splošno zasnovo ukrepov, predvidenih na področju vseevropskih omrežij; v teh smernicah se opredelijo projekti skupnega interesa.“ Člen 172 določa, da bodo smernice in drugi ukrepi iz člena 171(1) sprejeti po postopku soodločanja.

Načelo subsidiarnosti

Načelo subsidiarnosti se za ta predlog uporablja, kolikor energetska politika ni v izključni pristojnosti Unije. Infrastruktura za prenos energije ima vseevropske ali vsaj čezmejne značilnosti in učinke. Regulacija na ravni držav članic ni primerna, pri čemer posamezne nacionalne uprave nimajo pristojnosti za upravljanje te infrastrukture kot celote. Z gospodarskega vidika se energetska omrežja najbolje razvijajo, če se pri načrtovanju upošteva evropska perspektiva, ki vključuje ukrepe na ravni EU in na ravni držav članic, pri čemer se upoštevajo njihove pristojnosti. Predlagana uredba zato spoštuje načelo subsidiarnosti.

Načelo sorazmernosti in izbira pravnega instrumenta

Glede na cilje energetske in podnebne politike, dogovorjene na ravni Unije, ter ovire pri razvoju ustrezne energetske infrastrukture predlog ne presega okvirov, ki so potrebni za izpolnitev zastavljenih ciljev. Izbrani instrument je uredba, ki se uporablja neposredno in je v celoti zavezujoča. Tak ukrep je potreben za pravočasno izvedbo prednostnih nalog energetske infrastrukture do leta 2020.

Predvsem je pomembno, da je vzpostavitev okvira izdajanja dovoljenj s pristojnimi organi na nacionalni ravni in z jasnimi časovnimi omejitvami, v katerih se mora postopek izdajanja dovoljenj v skladu z nacionalnimi posebnostmi zaključiti, sorazmerna s ciljem pospešitve postopka izdajanja dovoljenj.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Vse proračunske posledice tega predloga so obravnavane v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga uredbe, ki vzpostavlja instrument za povezovanje Evrope.

5. NEOBVEZNI ELEMENTI

Razveljavitev veljavne zakonodaje

S sprejetjem predloga bo 1. januarja 2014 razveljavljena Odločba 1364/2006/ES. Vendar to ne bo vplivalo na dodeljevanje, nadaljevanje ali spremembo finančne pomoči, ki jo Komisija dodeli na podlagi razpisov v okviru obstoječe finančne uredbe za TEN za projekte, katerim je namenjena navedena odločba, ali projekte TEN-E, ki prejemajo podporo iz strukturnih skladov.

Evropski gospodarski prostor (EGP)

Predlog zadeva EGP in ga je zato treba uporabljati na tem območju.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe
št. 1364/2006/ES**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 172 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁴,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁵,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 26. marca 2010 potrdil predlog Komisije za začetek izvajanja nove strategije „Evropa 2020“. Ena od prednostnih nalog strategije Evropa 2020¹⁶ je trajnostna rast, ki jo je treba doseči s spodbujanjem okolju prijaznejšega in konkurenčnejšega gospodarstva, ki bo bolj gospodarno z viri. Strategija postavlja energetska infrastruktura v ospredje kot del vodilne pobude „Evropa, gospodarna z viri“, saj poudarja, da je treba takoj nadgraditi evropska omrežja in jih povezati med seboj na ravni celine, zlasti da se vanje vključijo obnovljivi viri energije.
- (2) Komisija je v sporočilu z naslovom „Prednostne naloge glede energetske infrastrukture za leto 2020 in pozneje – Načrt za integrirano evropsko energetska omrežje“¹⁷, ki so mu sledili sklepi Sveta za promet, telekomunikacije in energijo z dne 28. februarja 2011 in resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2011, pozvala k sprejetju nove politike energetske infrastrukture za obdobje do leta 2020 in pozneje, s katero bi optimizirali razvoj omrežij na evropski ravni, tako da bi Unija lahko izpolnila

¹⁴ UL C , , str. .

¹⁵ UL C , , str. .

¹⁶ COM(2010) 2020.

¹⁷ COM(2010) 677.

glavne cilje energetske politike, in sicer konkurenčnost, trajnost in zanesljivo oskrbo z energijo.

- (3) Evropski svet je 4. februarja 2011 poudaril potrebo po modernizaciji in razširitvi evropske energetske infrastrukture ter čezmejnih povezavah omrežij, s čimer bi se vzpostavila solidarnost med državami članicami, zagotovile nadomestne oskrbovalne in prometne poti ter viri energije in razvili obnovljivi viri energije, ki bi konkurirali tradicionalnim virom. Poudaril je, da po letu 2015 nobena država članica EU ne sme ostati brez dostopa do evropskih plinskih in električnih omrežij oziroma njena energetska varnost ne sme biti ogrožena zaradi pomanjkanja ustreznih povezav.
- (4) Odločba št. 1364/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 določa smernice za vseevropska energetska omrežja¹⁸. Cilji teh smernic (TEN-E) so podpirati dokončno vzpostavitev notranjega energetskega trga Unije ob spodbujanju racionalne proizvodnje, prevoza, distribucije in uporabe energetskih virov, zmanjšati izolacijo regij z omejenimi možnostmi in otoških regij, zagotoviti energetske vire Unije ter poskrbeti za njihovo raznolikost tudi s sodelovanjem s tretjimi državami in prispevati k trajnostnem razvoju ter varovanju okolja.
- (5) Ocena sedanjega okvira TEN-E je jasno pokazala, da je prispevek te politike sicer pozitiven za izbrane projekte, saj so postali politično prepoznavni, vendar politika nima prave vizije ter ni ustrezno usmerjena in prilagodljiva, da bi lahko zapolnila ugotovljene infrastrukturne vrzeli.
- (6) Pospeševanje obnove obstoječe energetske infrastrukture in uvedba nove infrastrukture je ključnega pomena za doseganje ciljev energetske ter podnebne politike Unije, med katerimi so dokončna vzpostavitev notranjega trga, zagotavljanje varne oskrbe z energijo, zlasti s plinom in nafto, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 20 %¹⁹, povečanje deleža obnovljivih virov energije v porabi končne energije na 20 %²⁰ in 20-odstotno povečanje energetske učinkovitosti do leta 2020. Hkrati mora Unija pripraviti infrastrukturo na nadaljnjo dolgoročno dekarbonizacijo svojega energetskega sistema do leta 2050.
- (7) Čeprav je obstoj notranjega trga na področju energije pravno opredeljen v Direktivi 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo²¹ in Direktivi 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom²², je še vedno razdrobljen zaradi nezadostnih povezav med nacionalnimi energetskimi omrežji. Povezana omrežja na ravni Unije pa so ključnega pomena za konkurenčen in dobro delujoč celostni trg za spodbujanje rasti, zaposlovanja ter trajnostnega razvoja.
- (8) Energetsko infrastrukturo Unije je treba nadgraditi, da se prepreči in poveča odpornost na naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, škodljive vplive podnebnih

¹⁸ UL L 262, 22.9.2006, str. 1.

¹⁹ 30 % pod pravimi pogoji.

²⁰ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, UL L 140, 5.6. 2009, str. 16.

²¹ UL L 211, 14.8.2009, str. 55.

²² UL L 211, 14.8.2009, str. 94.

sprememb ter ogrožanje varnosti, zlasti v zvezi z evropsko kritično infrastrukturo iz Direktive Sveta 2008/114/ES z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite²³.

- (9) Pomen pametnih omrežij pri doseganju ciljev energetske politike Unije je priznan v Sporočilu Komisije Evropskemu Parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Pametna omrežja: od inovacij do uvedbe“²⁴.
- (10) Sporočilo Komisije „Energetska politika EU: povezovanje s partnerji zunaj naših meja“²⁵ poudarja, da mora Unija v svoje zunanje odnose vključiti spodbujanje razvoja energetske infrastrukture z namenom podpiranja socialno-ekonomskega razvoja zunaj meja EU. Unija mora spodbujati infrastrukturne projekte, ki povezujejo energetska omrežja Unije z omrežji tretjih držav, zlasti sosednjih držav in držav, s katerimi je Unija vzpostavila posebno sodelovanje na energetskem področju.
- (11) Za naložbe v infrastrukturo evropskega pomena za prenos elektrike in plina je do leta 2020 potrebnih približno 200 milijard EUR. Znatno povečanje obsega naložb v primerjavi s preteklimi trendi ter nujnost izvajanja prednostnih nalog na področju energetske infrastrukture zahtevata nov pristop k urejanju in financiranju energetskih infrastruktur, zlasti čezmejnih.
- (12) V delovnem dokumentu služb Komisije za Svet za promet, telekomunikacije in energijo z dne 10. junija 2011²⁶ „Naložbene potrebe in zahteve financiranja za energetska infrastrukturo“ je poudarjeno, da za približno polovico skupnih naložb, potrebnih za desetletje do leta 2020, obstaja tveganje, da sploh ne bodo izvedene oziroma bodo izvedene z zamudo, in sicer zaradi ovir na področju izdajanja dovoljenj, urejanja in financiranja.
- (13) Ta uredba določa pravila za pravočasen razvoj in interoperabilnost vseevropskih energetskih omrežij za izpolnitev ciljev energetske politike v skladu s Pogodbo, kar zagotavlja delovanje notranjega energetskega trga in zanesljivo oskrbo z energijo v Uniji, spodbuja energetska učinkovitost, ohranjanje energije ter razvoj novih in obnovljivih virov energije ter omogoča medsebojno povezovanje energetskih omrežij. S temi cilji ta predlog prispeva k pametni, trajnostni in vključujoči rasti ter prinaša koristi v zvezi s konkurenčnostjo ter ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo za celotno Unijo.
- (14) Komisija je na podlagi tesnih posvetovanj z vsemi državami članicami ter zainteresiranimi stranmi opredelila 12 strateških prednostnih nalog za infrastrukturo vseevropskega energetskega omrežja, ki jih je treba za doseg ciljev energetske ter podnebne politike Unije izvesti do leta 2020. Te prednostne naloge zajemajo različne geografske regije ali tematska področja v zvezi s prenosom in shranjevanjem električne energije ter plina, infrastrukturo utekočinjenega ali stisnjenega naravnega plina, prevozom ogljikovega dioksida in naftno infrastrukturo.

²³ UL L 345, 23.12.2008, str. 75.

²⁴ COM(2011) 202 konč.

²⁵ COM(2011) 539.

²⁶ SEC(2011) 755.

- (15) Opredelitev projektov skupnega interesa mora temeljiti na skupnih, preglednih in objektivnih merilih v smislu njihovega prispevka k ciljem energetske politike. Pri električni energiji in plinu morajo biti predlagani projekti vključeni v najnovejši razpoložljivi desetletni načrt za razvoj omrežja. V tem načrtu morajo biti upoštevani zlasti sklepi Evropskega sveta z dne 4. februarja v zvezi s potrebo po vključevanju obrobni energetskih trgov.
- (16) Zaradi skladnosti s členom 172 Pogodbe o delovanju Evropske unije je treba ustanoviti regionalne skupine, ki bodo predlagale projekte skupnega interesa, ki jih bodo države članice odobrile. Za zagotovitev splošnega soglasja morajo te regionalne skupine poskrbeti za tesno sodelovanje med državami članicami, nacionalnimi regulativnimi organi, predstavniki projekta in zadevnimi zainteresiranimi stranmi. Sodelovanje mora čim bolj temeljiti na obstoječih regionalnih strukturah sodelovanja med nacionalnimi regulativnimi organi in upravljavci prenosnih sistemov ter drugih strukturah, ki jih vzpostavijo države članice in Komisija.
- (17) Seznam projektov skupnega interesa na ravni Unije mora biti omejen na projekte, ki k izvajanju prednostnih koridorjev in območij strateške energetske infrastrukture prispevajo največ. Odločitev glede seznama bi morala sprejeti Komisija, države članice pa bi na podlagi povezanosti določenega projekta z ozemljem zadevne države članice same odobrile projekte skupnega interesa. V analizi, izvedeni v okviru priložene ocene učinka, je takih projektov na področju električne energije po ocenah približno 100, na področju plina pa približno 50.
- (18) Projekte skupnega interesa je treba izvesti čim prej ter jih skrbno spremljati in ocenjevati, pri čemer naj se ohrani nizka upravna obremenitev za predstavnike projekta. Komisija mora imenovati evropske koordinatorje za projekte, ki se soočajo s težavami.
- (19) Postopki izdajanja dovoljenj ne smejo povzročiti nesorazmerne upravne obremenitve glede na velikost in zapletenost projekta ter ne smejo ovirati razvoja vseevropskih omrežij in dostopa do trga. Evropski svet je 19. februarja 2009 poudaril potrebo po določitvi in odpravi ovir za naložbe, tudi z racionalizacijo postopkov načrtovanja in posvetovanja. Te sklepe je dodatno podprl Evropski svet 4. februarja 2011, ki je znova poudaril pomembnost poenostavitve in izboljšanja postopkov izdaje dovoljenj v skladu z nacionalnimi pristojnostmi.
- (20) Projekti skupnega interesa morali na nacionalni ravni imeti ustrezen „prednostni status“, da se jim zagotovi hitra upravna obravnava. Projekte skupnega interesa bodo pristojni organi obravnavali kot projekte javnega interesa. Projekti z negativnim vplivom na okolje lahko zaradi prevladujočega javnega interesa dobijo dovoljenje, če so izpolnjeni vsi pogoji iz Direktive 92/43/ES in Direktive 2000/60/ES.
- (21) Z vzpostavitvijo enega pristojnega organa na nacionalni ravni, ki združuje ali usklajuje vse postopke izdajanja dovoljenj („vse na enem mestu“), se bo zmanjšala zapletenost, povečala učinkovitost in preglednost ter okrepila sodelovanje med državami članicami.
- (22) Kljub obstoju standardov za udeležbo javnosti v postopkih odločanja o okolju je treba sprejeti dodatne ukrepe, s katerimi bi zagotovili najvišje možne standarde preglednosti

in udeležbe javnosti pri vse pomembnih zadevah v postopku izdajanja dovoljenj za projekte skupnega interesa.

- (23) Ustrezno in usklajeno izvajanje spremenjene Direktive Sveta 85/337/ES ter Aarhuške konvencije in Konvencije iz Espooja bi moralo zagotoviti usklajenost glavnih načel presoje vplivov na okolje, tudi na čezmejni ravni. Države članice morajo uskladiti svoje ocene za projekte skupnega interesa in po potrebi ocene izvesti skupaj.
- (24) Glede na nujnost razvoja energetskih infrastruktur je treba poleg poenostavitve postopkov izdajanja dovoljenj določiti tudi jasen rok za sprejem sklepa ustreznega pristojnega organa v zvezi z gradnjo projekta. Ta časovna omejitev mora spodbujati učinkovitejšo opredelitev in obravnavo postopkov in ne sme v nobenem primeru nižati visokih standardov varovanja okolja ter udeležbe javnosti.
- (25) Ta uredba, zlasti določbe o izdajanju dovoljenj, udeležbi javnosti in izvajanju projektov skupnega interesa, se uporablja brez poseganja v mednarodno zakonodajo in zakonodajo Unije, vključno z določbami o varovanju okolja in zdravja ljudi ter določbami iz skupne ribiške in pomorske politike.
- (26) Podlaga za razpravo o ustrezni razporeditvi stroškov mora biti ocena stroškov in koristi infrastrukturnega projekta na podlagi usklajene metodologije analize energetskega sistema v okviru desetletnih načrtov za razvoj omrežij, ki jih pripravi Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo v skladu z Uredbo (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije²⁷ ter Uredbo (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina²⁸ in ki jih pregleda Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev v skladu z Uredbo (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev²⁹.
- (27) Na vedno bolj povezanem trgu so potrebna jasna in pregledna pravila čezmejne razporeditve stroškov za spodbujanje naložb v čezmejno infrastrukturo. Evropski svet je 4. februarja 2011 opozoril na pomen spodbujanja regulativnega okvira, ki spodbuja naložbe v omrežja, pri čemer je treba določiti višino tarif, skladno s finančnimi potrebami, ter ustrezno razporeditev stroškov pri čezmejnih naložbah, s čimer bi povečali konkurenco in konkurenčnost, zlasti v evropski industriji, ter upoštevali vpliv na potrošnike.
- (28) Obstoječa zakonodaja notranjega energetskega trga določa, da se ustrezne spodbude za naložbe zagotovijo s tarifami za dostop do plinskih in električnih omrežij. Nacionalni regulativni organi morajo pri uporabi zakonodaje notranjega energetskega trga zagotoviti, da so spodbude za projekte skupnega interesa, vključno z dolgoročnimi spodbudami, sorazmerne z ravnijo posebnega tveganja projekta. To velja zlasti za inovativne tehnologije prenosa pri električni energiji, ki bi omogočale obsežno vključevanje virov obnovljive energije, razpršenih virov energije ali odziva na povpraševanje v medsebojno povezanih omrežjih, ter za infrastrukturo prenosa plina z

²⁷ UL L 211, 14.8.2009, str. 15.

²⁸ UL L 211, 14.8.2009, str. 36.

²⁹ UL L 211, 14.8.2009, str. 1.

višjo zmogljivostjo in večjo prilagodljivostjo na trg, kar bi omogočilo kratkoročno trgovanje ali zagotovilo rezervne zaloge v primeru motenj v oskrbi.

- (29) Evropski energetske program za oživitev (EEPR)³⁰ je pokazal dodatno vrednost znatne finančne pomoči Unije, s katero je mogoče privabiti zasebno financiranje, pri čemer je omogočil izvajanje projektov evropskega pomena. Evropski svet je 4. februarja 2011 priznal, da so za nekatere projekte energetske infrastrukture potrebna omejena javna finančna sredstva za pridobitev zasebnih sredstev. Zaradi gospodarske in finančne krize ter proračunskih omejitev je treba razviti usmerjeno podporo v obliki nepovratnih sredstev in finančnih instrumentov v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira, ki bo privabila nove vlagatelje v prednostne koridorje in območja energetske infrastrukture ter hkrati ohranila minimalen prispevek iz proračuna Unije.
- (30) Projekti skupnega interesa na področjih električne energije, plina in ogljikovega dioksida morajo biti upravičeni do finančne pomoči Unije za študije, pod določenimi pogoji pa tudi do finančne pomoči Unije za dela iz predlagane uredbe za instrument za povezovanje Evrope, in sicer v obliki nepovratnih sredstev ali v obliki inovativnih finančnih instrumentov. Podporo po meri bo mogoče na ta način zagotoviti za tiste projekte skupnega interesa, ki v okviru obstoječega regulativnega okvira in pogojev na trgu do nje niso upravičeni. S tako finančno pomočjo se bodo razvile potrebne sinergije s sredstvi instrumentov iz drugih politik Unije. Energetska infrastruktura evropskega pomena bo financirana zlasti iz instrumenta za povezovanje Evrope, pametna energetska distribucijska omrežja lokalnega in regijskega pomena pa iz strukturnih skladov. Oba vira financiranja se tako dopolnjujeta.
- (31) Zato je treba Odločbo št. 1364/2006/ES razveljaviti.
- (32) Ker cilja te uredbe, tj. razvoja in interoperabilnosti vseevropskih energetskih omrežij ter povezave s takšnimi omrežji, države članice ne morejo zadovoljivo doseči ter ga je zato lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, določenim v navedenem členu, ta uredba ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I – SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa smernice za pravočasen razvoj in interoperabilnost prednostnih koridorjev ter območij vseevropske energetske infrastrukture iz Priloge I.

³⁰ UL L 200, 31.7.2009, str. 31.

2. Ta uredba zlasti:

- (a) določa pravila za opredelitev projektov skupnega interesa, ki so potrebni za izvajanje teh prednostnih koridorjev in območij, ter spadajo v kategorije energetske infrastrukture na področjih električne energije, plina, nafte in ogljikovega dioksida, določene v Prilogi II;
- (b) omogoča pravočasno izvajanje projektov skupnega interesa, saj omogoča hitrejšo izdajanje dovoljenj in večjo udeležbo javnosti;
- (c) določa pravila za čezmejno razporeditev stroškov in s tveganji povezane pobude v zvezi s projekti skupnega interesa;
- (d) določa pogoje za upravičenost projektov skupnega interesa do finančne pomoči Unije v skladu z [Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za povezovanje Evrope].

Člen 2 ***Opredelitev pojmov***

Za namene te uredbe se poleg opredelitev iz Direktiv 2009/28/ES, 2009/72/ES in 2009/73/ES ter Uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009 uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- 1. „energetska infrastruktura“ je vsa fizična oprema za prenos in distribucijo elektrike ali plina, prevoz nafte ali ogljikovega dioksida ali shranjevanje elektrike ali plina, ki se nahaja v Uniji ali povezuje Unijo z eno ali več tretjimi državami;
- 2. „celovita odločitev“ je odločitev pristojnega organa, da odobri ali zavrne dovoljenje za izgradnjo energetske infrastrukture v zvezi s projektom, brez poseganja v morebitne poznejše odločitve v upravnem ali sodnem pritožbenem postopku ali glede dostopa do lastnine po sprejetju te odločitve;
- 3. „projekt“ pomeni enega ali več vodov, cevovodov, zmogljivosti, opreme, inštalacij in povezanih infrastrukturnih kategorij iz Priloge II z namenom izgradnje nove energetske infrastrukture ali krepitve ali obnove obstoječe energetske infrastrukture;
- 4. „projekt skupnega interesa“ pomeni projekt, ki je nujen za izvajanje prednostnih koridorjev in območij energetske infrastrukture iz Priloge I;
- 5. „predstavnik projekta“ je:
 - (a) upravljavec prenosnega ali distribucijskega omrežja ali drug upravljavec ali vlagatelj, ki razvija projekt skupnega interesa;
 - (b) če obstaja več upravljavcev prenosnega ali distribucijskega omrežja, drugih upravljavcev, vlagateljev ali skupin teh oseb, je to pravna oseba v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, ki je bila določena s pogodbo med njimi in lahko sprejema pravne obveznosti ter nosi finančno odgovornost v imenu pogodbenih strank.

POGLAVJE II – PROJEKTI SKUPNEGA INTERESA

Člen 3

Opredelevanje projektov skupnega interesa

1. Komisija pripravi seznam vseh projektov skupnega interesa Unije. Seznam se po potrebi pregleda in posodobi vsaki dve leti. Prvi seznam se sprejme najpozneje do 31. julija 2013.
2. Za pomoč pri določanju projektov skupnega interesa bo Komisija v skladu z oddelkom 1 Priloge III ustanovila regionalno skupino (v nadaljnjem besedilu: skupina) za vsak prednostni koridor in območje ter njihovo ustrezno geografsko pokritost iz Priloge I.
3. Vsaka skupina bo pripravila predlog seznama projektov skupnega interesa po postopku iz oddelka 2 Priloge III, pri čemer bo upoštevala prispevek vsakega projekta k izvajanju prednostnih koridorjev in območij energetske infrastrukture iz Priloge I ter njihovo izpolnjevanje meril iz člena 4. Vsak predlagan projekt morajo odobriti vse države članice, katerih ozemlje projekt zadeva.
4. Pri projektih električne energije in plina, ki spadajo v kategorije iz točk 1 in 2 Priloge II, vsaka skupina vsaj šest mesecev pred datumom sprejetja seznama Unije iz odstavka 1 Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: agencija) predloži predlog seznama projektov skupnega interesa.

Pri projektih prevoza nafte in ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorije iz točk 3 in 4 Priloge II, vsaka skupina vsaj šest mesecev pred datumom sprejetja seznama za Unijo iz odstavka 1 predloži predlog seznama projektov skupnega interesa Komisiji.
5. Pri projektih električne energije in plina, ki spadajo v kategorije iz točk 1 in 2 Priloge II, bo Agencija v dveh mesecih od prejema predlogov seznamov projektov skupnega interesa iz prvega pododstavka odstavka 4 Komisiji predložila mnenje o predlogih seznamov projektov skupnega interesa, pri čemer bo upoštevala zlasti doslednost uporabe meril iz člena 4 v skupinah in rezultate analize, ki jo izvede Evropsko omrežje operaterjev prenosnega sistema za električno energijo in plin glede na točko 2.6 priloge III.
6. Pri projektih prevoza nafte in ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorije iz točk 3 in 4 Priloge II, bo Komisija ocenila uporabo meril iz člena 4. Pri projektih v zvezi z ogljikovim dioksidom, ki spadajo v kategorijo iz točke 4 Priloge II, bo Komisija upoštevala tudi možnost razširitve na dodatne države članice v prihodnosti.
7. Po sklepu Komisije o sprejetju iz odstavka 1 postanejo projekti skupnega interesa sestavni del zadevnih regionalnih naložbenih načrtov v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 714/2009 in Uredbe (ES) št. 715/2009, zadevnih desetletnih razvojnih načrtov omrežja v skladu s členom 22 Direktive 72/2009/ES in Direktive 73/2009/ES ter drugih zadevnih nacionalnih infrastrukturnih načrtov, kadar je to ustrezno. Tem projektom se v okviru vsakega od teh načrtov nameni kar največja pozornost.

Člen 4
Merila za projekte skupnega interesa

1. Projekti skupnega interesa izpolnjujejo naslednja splošna merila:
 - (a) projekt je potreben za izvajanje prednostnih koridorjev energetske infrastrukture in področij iz Priloge I;
 - (b) projekt izkazuje gospodarsko, socialno in okoljsko upravičenost; in
 - (c) projekt vključuje vsaj dve državi članici, pri čemer neposredno sega čez mejo ene ali več držav članic ali se izvaja na ozemlju ene države članice in ima pomemben čezmejni vpliv, kot je opredeljeno v točki 1 Priloge IV;
2. Poleg tega se za projekte skupnega interesa, ki spadajo v posebne kategorije energetske infrastrukture, uporabijo naslednja posebna merila:
 - (a) v primeru projektov za prenos električne energije in skladiščenje, ki spadajo v kategorije iz točk 1(a) do (d) Priloge II, projekt pomembno prispeva k vsaj enemu od naslednjih posebnih meril:
 - povezovanje trgov, konkurenčnost in prožnost sistema;
 - trajnost, med drugim prek prenosa obnovljive energije v velike centre porabe in skladišča;
 - interoperabilnost in varno delovanje sistema;
 - (b) v primeru plinskih projektov, ki spadajo v kategorije iz točke 2 Priloge II, projekt pomembno prispeva k vsaj enemu od naslednjih posebnih meril:
 - povezovanje trgov, interoperabilnost in prožnost sistema;
 - zanesljivost oskrbe, med drugim prek diverzifikacije virov dobave, partnerjev na področju dobave in poti;
 - konkurenčnost, med drugim prek diverzifikacije virov dobave, partnerjev na področju dobave in poti;
 - trajnost;
 - (c) v primeru projektov pametnih omrežij za električno energijo, ki spadajo v kategorijo iz točke 1(e) Priloge II, projekt pomembno prispeva k vsaj enemu od naslednjih posebnih meril:
 - povezovanje in vključevanje uporabnikov omrežja z novimi tehničnimi zahtevami v zvezi s ponudbo in povpraševanjem po oskrbi z električno energijo;
 - učinkovitost in interoperabilnost vsakdanjih aktivnosti omrežij za prenos in distribucijo električne energije;
 - varnost omrežja, nadzor sistema in kakovost dobave;

- optimalno načrtovanje prihodnjih stroškovno učinkovitih naložb v omrežje;
 - delovanje trga in storitve za stranke;
 - vključevanje uporabnikov v upravljanje lastne porabe energije;
- (d) v primeru projektov za prenos nafte, ki spadajo v kategorije iz točke 3 Priloge II, projekt pomembno prispeva k naslednjim trem posebnim merilom:
- zanesljivost oskrbe z zmanjšanjem odvisnosti od enega samega vira ali poti;
 - učinkovita in trajnostna raba virov z blaženjem okoljskih tveganj;
 - interoperabilnost;
- (e) v primeru projektov za prenos ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorije iz točke 4 Priloge II, projekt pomembno prispeva k naslednjim trem posebnim merilom:
- izogibanje emisijam ogljikovega dioksida pri nizkih stroških in ohranjanju zanesljive oskrbe z energijo;
 - večja prilagodljivost in varnost pri prenosu ogljikovega dioksida;
 - učinkovita raba virov s povezovanjem več virov in skladišč CO₂ s skupno infrastrukturo ter z zmanjšanjem bremen in tveganj za okolje.
3. V primeru projektov, ki spadajo v kategorije iz točk 1 do 3 Priloge II, se merila iz tega člena ocenijo v skladu s kazalniki iz točk 2 do 5 Priloge IV.
4. Pri razvrščanju projektov, ki se uporabljajo pri izvajanju iste prednostne naloge, se upoštevajo tudi nujnost vsakega predlaganega projekta za zagotavljanje ciljev energetske politike na področju povezovanja in konkurenčnosti trgov, trajnost ter zanesljiva oskrba, število držav članic, na katere vpliva posamezni projekt in skladnost projekta z drugimi predlaganimi projekti. V primeru projektov, ki spadajo v kategorijo iz člena 1(e) Priloge II, se ustrezno upoštevajo tudi število uporabnikov, ki jih projekt zadeva, letna poraba energije in delež proizvodnje energije iz nerazporejenih virov na območju teh uporabnikov.

Člen 5

Izvajanje in spremljanje

1. Predstavniki projekta izvajajo projekte skupnega interesa v skladu z izvedbenim načrtom, ki vključuje časovni razpored za študije izvedljivosti in načrtovalne študije, uradno odobritev, izgradnjo in začetek izvajanja ter izdajanje dovoljenj iz člena 11(3). Upravljavci prenosnih in distribucijskih sistemov ter drugi upravljavci upravljajo projekte skupnega interesa na svojih območjih.

2. Agencija in skupine spremljajo napredek, dosežen na področju izvajanja projektov skupnega interesa. Skupine lahko zaprosijo za dodatne informacije v skladu z odstavki 3, 4 in 5 preverijo informacije na kraju samem ter se sestanejo z zadevnimi stranmi. Skupine lahko od Agencije zahtevajo tudi, da sprejme ukrepe, s katerimi spodbudi izvajanje projektov skupnega interesa.
3. Predstavniki projekta do 31. marca v letu, ki sledi letu, ko je bil projekt uvrščen med projekte skupnega interesa v skladu s členom 4, Agenciji predložijo letno poročilo za vsak projekt, ki spada v kategorije iz točk 1 in 2 Priloge II, ali zadevni skupini predložijo letno poročilo za projekte, ki spadajo v kategorije iz točk 3 in 4 Priloge II. V tem poročilu je opisano:
 - (a) kako napredujejo razvoj, izgradnja in začetek izvajanja projekta, zlasti v zvezi s postopki izdajanja dovoljenj in posvetovanj;
 - (b) kakšne so morebitne zamude glede na načrt izvedbe in ali je prišlo do katerih koli drugih težav.
4. Agencija predloži skupinam najpozneje tri mesece po prejemu letnih poročil konsolidirano poročilo o projektih skupnega interesa, ki spadajo v kategorije iz točk 1 in 2 Priloge II, pri čemer v njem oceni dosežen napredek ter po potrebi predlaga ukrepe za odpravljanje nastalih zamud in težav. Ocena vključuje v skladu z določbami iz člena 6(8) in (9) Uredbe (ES) št. 713/2009 tudi skladnost izvajanja razvojnih načrtov omrežja na ravni Unije glede na prednostne koridorje energetske infrastrukture in področja iz Priloge I.
5. Zadevni pristojni organi iz člena 9 vsako leto na sestanku, ki sledi prejemu letnih poročil iz odstavka 3, zadevni skupini poročajo o stanju in, kadar je ustrezno, o zamudah pri izvajanju projektov skupnega interesa na njihovih ozemljih.
6. Če je zamuda pri začetku izvajanja projekta skupnega interesa daljša od dveh let glede na izvedbeni načrt in ni ustrezno utemeljena:
 - (a) predstavnik projekta sprejme naložbe enega ali več drugih upravljavcev ali vlagateljev, da se projekt izvede. Upravljavca sistema, na katerega ozemlju se nahaja naložba, predloži upravljavcu(-em) ali vlagatelju(-em) vse informacije, ki so potrebne za izvedbo naložbe, nova sredstva poveže s prenosnim omrežjem in si na splošno v največji možni meri prizadeva omogočiti izvajanje naložbe ter varno, zanesljivo in učinkovito delovanje in vzdrževanje projekta skupnega interesa;
 - (b) lahko Komisija organizira razpis za zbiranje predlogov za vse predstavnike projektov, da se omogoči izvajanje projekta v dogovorjenem roku.
7. Projekt skupnega interesa se lahko odstrani s seznama projektov skupnega interesa za Unijo v skladu s postopkom iz drugega stavka člena 3(1), če:
 - (a) projekt glede na analizo stroškov in koristi za celoten energetski sistem, ki jo v skladu s točko 6 Priloge III predložita oba ENTSO, ne obeta pozitivnih rezultatov;
 - (b) projekt ni več vključen v desetletni razvojni načrt omrežja;

- (c) je vključitev na seznam iz člena 3(1) temeljila na nepravilnih informacijah, ki so bile ključne za odločitev;
- (d) projekt ni v skladu z obstoječo zakonodajo Unije.

Za projekte, ki so odstranjeni s seznama za Unijo, prenehajo veljati vse pravice in obveznosti v zvezi s projekti skupnega interesa, ki izhajajo iz te uredbe. Ta člen ne vpliva na finančna sredstva Unije za projekt, ki so bila izplačana pred odločitvijo o odstranitvi projekta s seznama.

Člen 6

Evropski koordinatorji

1. Kadar pride do znatnih težav pri izvedbi projekta skupnega interesa, lahko Komisija imenuje evropskega koordinatorja za obdobje največ enega leta, ki se lahko dvakrat obnovi.
2. Naloge evropskega koordinatorja so:
 - (a) spodbujati projekt(-e), za katerega(-re) je zadolžen evropski koordinator, ter čezmejni dialog med predstavniki projekta in vsemi zadevnimi zainteresiranimi stranmi;
 - (b) po potrebi pomagati vsem stranem pri posvetovanju z zadevnimi zainteresiranimi stranmi in pridobivanju potrebnih dovoljenj za projekt(-e);
 - (c) zagotavljati, da zadevne države članice ustrezno podpirajo in strateško usmerjajo pripravo in izvajanje projekta(-ov);
 - (d) Komisiji vsako leto predložiti poročilo o napredku projekta(-ov) ter o težavah in ovirah, ki bi lahko povzročile znatne zamude pri začetku izvajanja projekta(-ov). Komisija predloži poročilo zadevnim skupinam in Evropskemu parlamentu.
3. Pri izbiri evropskega koordinatorja se upoštevajo njegove izkušnje v zvezi s posameznimi nalogami, ki so mu predložene v okviru zadevnega(-ih) projekta(-ov).
4. V okviru odločitve o imenovanju evropskega koordinatorja se določi tudi obseg pooblastil, ki vključuje podrobno določitev trajanja mandata, posameznih nalog ter ustreznih rokov in metod, ki jih mora upoštevati koordinator. Prizadevanja za koordinacijo so sorazmerna glede na zahtevnost in ocenjene stroške projekta(-ov).
5. Zadevne države članice sodelujejo z evropskim koordinatorjem pri izvajanju nalog iz odstavkov 2 in 4.

POGLAVJE III – Izdajanje dovoljenj in sodelovanje javnosti

Člen 7

Režim skupnega interesa

1. Določbe tega poglavja, katerega namen je zagotoviti hitrejše postopke izdajanja dovoljenj in spodbuditi sodelovanje javnosti, se uporabljajo za projekte skupnega interesa.

Člen 8

„Prednostni status“ projektov skupnega interesa

1. Projektom skupnega interesa se dodeli status največjega možnega nacionalnega pomena, pri čemer se kot taki obravnavajo v postopkih izdajanja dovoljenj, kadar za področje ustrezne vrste energetske infrastrukture to določa nacionalna zakonodaja, v skladu z načinom, ki ga določa ta zakonodaja.
2. S sprejetjem seznama projektov skupnega interesa za Unijo se ugotovi javni interes in nujnost teh projektov v zadevnih državah članicah, pri čemer ga kot takega priznajo vse zadevne strani.
3. Predstavniki projektov in vsi zadevni organi zagotovijo najugodnejšo obravnavo datotek, povezanih s projekti skupnega interesa, v smislu razporejenih virov, da se zagotovi učinkovita upravna obdelava teh datotek.

4. Zaradi izpolnjevanja rokov iz člena 11 in zmanjšanja upravne obremenitve za dokončanje projektov skupnega interesa sprejmejo države članice v devetih mesecih od začetka veljavnosti te uredbe ukrepe za poenostavitev okoljskega ocenjevanja. Ti ukrepi ne posegajo v obveznosti iz zakonodaje Unije.

Komisija v treh mesecih od začetka veljavnosti te uredbe izda smernice za pomoč državam članicam pri določanju ustreznih ukrepov in zagotavljanje usklajene uporabe postopkov okoljskega ocenjevanja, ki ga je treba v skladu z zakonodajo EU izvesti za projekte skupnega interesa.

5. V zvezi z vplivi na okolje iz člena 6(4) Direktive 92/43/ES in člena 4(7) Direktive 2000/60/ES se projekti skupnega interesa obravnavajo kot projekti javnega interesa, lahko pa tudi kot projekti „prevladujočega javnega interesa“, če so izpolnjeni vsi predvideni pogoji iz teh direktiv.

Če je treba v skladu z Direktivo 92/43/ES predložiti mnenje Komisije, Komisija skupaj s pristojnim organom iz člena 9 zagotovi, da je odločitev o „prevladujočem javnem interesu“ projekta sprejeta v okviru roka iz člena 11(1).

Člen 9

Organizacija postopka izdajanja dovoljenj

1. Vsaka država članica najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe imenuje en nacionalni pristojni organ, ki je odgovoren za spodbujanje izvajanja in koordinacijo postopka izdajanja dovoljenj za projekte skupnega interesa ter za izvajanje zadevnih nalog v postopku izdajanja dovoljenj, kot je določeno v tem poglavju.
2. Pristojni organ brez poseganja v ustrezne zahteve iz zakonodaje Unije in mednarodne zakonodaje izda celovito odločitev v roku iz člena 11(1), pri čemer se uporabi ena od naslednjih shem:
 - (a) integrirana shema: celovita odločitev, ki jo izda pristojni organ, je edina pravno zavezujoča odločitev po izvedbi zakonskega postopka izdajanja dovoljenja. Kadar projekt zadeva druge organe, lahko ti v skladu z nacionalno zakonodajo v postopku predložijo svoje mnenje, ki ga pristojni organ upošteva;
 - (b) koordinirana shema: celovita odločitev lahko vključuje več posameznih pravno zavezujočih odločitev, ki jih izdajo pristojni organ in drugi zadevni organi. Pristojni organ v vsakem primeru določi razumen rok za izdajo posameznih odločitev. Pristojni organ lahko sprejme posamezno odločitev v imenu drugega zadevnega nacionalnega organa, če ta organ odločitve ne sprejme v roku in če zamude ni mogoče ustrezno upravičiti. Pristojni organ lahko zavrne posamezno odločitev drugega nacionalnega organa, če meni, da odločitev ni zadostno utemeljena v smislu ustreznih dokazil, ki jih predloži zadevni organ. Pristojni organ zagotovi, da se upoštevajo ustrezne zahteve iz zakonodaje Unije in mednarodne zakonodaje, pri čemer mora svojo odločitev ustrezno utemeljiti.
3. Če morajo biti odločitve o projektu skupnega interesa sprejete v dveh ali več državah članicah, zadevni pristojni organi storijo vse, kar je potrebno za učinkovito medsebojno sodelovanje in koordinacijo, vključno z upoštevanjem določb Konvencije iz Espooja ter določb iz člena 11(3). Države članice si prizadevajo za vzpostavitev skupnih postopkov, zlasti v zvezi z oceno okoljskih vplivov.
4. Države članice si prizadevajo za najučinkovitejšo možno obravnavo ugovorov zoper materialno ali postopkovno zakonitost celovite odločitve.

Člen 10

Preglednost in udeležba javnosti

1. Pristojni organ najpozneje devet mesecev po začetku veljavnosti te uredbe objavi priročnik o postopkih izdajanja dovoljenj, ki se uporablja za projekte skupnega interesa, da zagotovi večja preglednost teh postopkov za vse zadevne zainteresirane strani. Priročnik se po potrebi posodablja in je na voljo javnosti. Priročnik vsebuje vsaj informacije iz točke 1 Priloge VI.
2. Brez poseganja v zahteve iz Konvencije iz Espooja, Aarhuške konvencije in zadevne zakonodaje Unije upoštevajo vse strani, vključene v postopek izdajanja dovoljenj, načela sodelovanja javnosti iz točke 2 Priloge VI.

3. Predstavnik projekta pripravi najpozneje tri mesece po začetku postopka izdajanja dovoljenj v skladu s členom 11(1)(a) zasnovo za sodelovanje javnosti in jo predloži pristojnemu organu. Pristojni organ zahteva spremembe ali odobri koncept sodelovanja javnosti najpozneje v enem mesecu. Koncept vključuje vsaj informacije iz točke 3 Priloge VI.
4. Predstavnik projekta ali, kadar tako določa nacionalna zakonodaja, pristojni organ izvede pred predložitvijo vloge pristojnemu organu vsaj eno posvetovanje z javnostjo, kot to določa člen 11(1)(a). V okviru posvetovanja z javnostjo se zainteresirane strani iz točke 2(a) Priloge VI obvesti o projektu v zgodnji fazi, pri čemer se določijo tudi najprimernejša lokacija ali trasa in zadevna vprašanja, ki jih je treba obravnavati v vlogi. Minimalne določbe za tako posvetovanje z javnostjo so določene v točki 4 Priloge VI. Predstavnik projekta pripravi poročilo, v katerem povzame dejavnosti v zvezi s sodelovanjem javnosti pred oddajo vloge, pri čemer to poročilo skupaj z vlogo predloži pristojnemu organu, ki te rezultate ustrezno upošteva pri sprejemanju celovite odločitve.
5. V primeru čezmejnih projektov, ki se izvajajo v dveh ali več državah članicah, se posvetovanja z javnostjo iz odstavka 4 v vsaki zadevni državi članici organizirajo najpozneje dva meseca od datuma začetka prvega posvetovanja z javnostjo v eni od navedenih držav članic.
6. V primeru projektov s pomembnimi čezmejnimi vplivi v eni ali več sosednjih držav članic ter v primeru, kadar veljata člen 7 Direktive 58/337/EGS in Konvencija iz Espooja, se zadevne informacije zagotovijo pristojnim organom sosednjih držav članic. Pristojni organ sosednjih držav članic lahko izrazi željo, da bi sodeloval v zadevnih postopkih posvetovanja z javnostjo.
7. Predstavnik projekta ali, kadar tako določa nacionalna zakonodaja, pristojni organ vzpostavi in redno posodablja spletno mesto projekta, na katerem objavi zadevne informacije o projektu, pri čemer je to spletno mesto povezano s spletnim mestom Komisije in izpolnjuje zahteve iz točke 5 Priloge VI. Poslovno občutljive informacije so zaupne.

Predstavniki projekta zadevne informacije objavijo tudi v drugih sredstvih obveščanja, ki so dostopna za javnost.

Člen 11

Trajanje in izvedba postopka izdajanja dovoljenj

1. Postopek izdajanja dovoljenj se izvede v dveh fazah in traja največ tri leta:
 - (a) postopek pred oddajo vloge zajema obdobje od začetka postopka izdajanja dovoljenj do prejema vloge, ki jo predloži pristojni organ, in traja največ dve leti.

Postopek izdajanja dovoljenj se začne, ko predstavniki projekta v pisni obliki obvestijo pristojne organe zadevnih držav članic o projektu in jim predložijo ustrezno podrobno predstavitev zasnove projekta. Pristojni organ najpozneje dva tedna po prejemu obvestila to obvestilo v pisni obliki sprejme ali zavrne, če meni, da projekt še ni dovolj razvit. V primeru zavrnitve pristojni organ

utemelji svojo odločitev. Datum, ko pristojni organ podpiše, da je prejel obvestilo, se šteje za datum začetka postopka izdajanja dovoljenj. Kadar projekt zadeva dve ali več držav članic, se za datum začetka postopka izdajanja dovoljenj šteje datum, ko zadnji zadevni pristojni organ podpiše, da je prejel obvestilo;

- (b) zakonski postopek izdajanja dovoljenj zajema obdobje od prejema vloge do sprejema celovite odločitve s strani pristojnega organa in traja največ eno leto. Države članice lahko določijo krajše roke, če menijo, da je to ustrezno.
2. Pristojni organ najpozneje en mesec po začetku postopka izdajanja dovoljenj iz odstavka 1(a) v tesnem sodelovanju z drugimi zadevnimi organi opredeli, kaj mora obsegati gradivo in kako podrobne morajo biti informacije, ki jih kot del vloge predloži predstavnik projekta v vlogi za pridobitev celostne odločitve. Podlaga za to opredelitev je seznam iz točke 1(e) Priloge VI. Za ta namen se organizira vsaj en sestanek med pristojnim organom in predstavnikom projekta ter, če se zdi pristojnemu organu smiselno, drugimi organi in zadevnimi zainteresiranimi strani. Najpozneje en mesec po sestanku se podrobna predloga vloge, v kateri se upoštevajo rezultati tega sestanka, predloži predstavniku projekta in da na voljo javnosti.
3. Pristojni organ najpozneje tri mesece po začetku postopka izdajanja dovoljenj iz odstavka 1(a) v tesnem sodelovanju s predstavnikom projekta in drugimi zadevnimi organi ter ob upoštevanju rezultatov dejavnosti, izvedenih v skladu z odstavkom 2, predloži podroben časovni raspored postopka izdajanja dovoljenj, v katerem opredeli vsaj:
- (a) odločitve in mnenja, ki jih je treba pridobiti;
 - (b) organe, zainteresirane strani in javnost, ki jih postopek zadeva;
 - (c) posamezne faze postopka in njihovo trajanje;
 - (d) ključne mejnike, ki jih je treba doseči, in njihove roke glede na celovito odločitev, ki jo je treba sprejeti;
 - (e) sredstva, ki jih nameravajo za ta postopek uporabiti organi, in morebitna dodatna sredstva, ki bodo potrebna.

V primeru projektov, ki segajo čez meje dveh ali več držav članic, se pristojni organi zadevnih držav članic časovno uskladijo in izdelajo skupni časovni raspored.

4. Predstavnik projekta zagotovi popolnost in zadostno kakovost vloge ter med postopkom pred oddajo vloge čim prej zaprosi za mnenje pristojnega organa. Za namene upoštevanja rokov in skladnosti s podrobnim časovnim rasporedom iz odstavka 3 predstavnik projekta sodeluje s pristojnim organom.
5. Pristojni organ najpozneje en mesec po prejemu vloge po potrebi zaprosi predstavnika projekta za manjkajoče informacije, pri čemer lahko te informacije zadevajo le teme, ki so opredeljene v podrobni predlogi vloge. Pristojni organ najpozneje ene mesec po prejemu popolne vloge sprejme vlogo v pisni obliki. Potem lahko pristojni organ dodatne informacije zahteva le, če to upravičujejo nove okoliščine in če svoje zahteve ustrezno pojasni.

6. Če rok za prejetje celovite odločitve poteče, pristojni organ predstavi pristojni skupini ukrepe, ki so bili že sprejeti ali bodo sprejeti, da bi se čim hitreje končal postopek izdajanja dovoljenj. Skupina lahko pristojni organ zaprosi, da redno poroča o napredku na tem področju.
7. Roki v navedenih določbah ne posegajo v obveznosti iz mednarodne zakonodaje in zakonodaje Unije.

POGLAVJE IV – Regulativna obravnava

Člen 12

Analiza stroškov in koristi energetskega sistema

1. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin predložita najpozneje en mesec po začetku veljavnosti te uredbe Agenciji ter Komisiji svoji zadevni metodologiji, ki zadevata tudi oblikovanje omrežja in trga, za usklajeno analizo stroškov in koristi energetskega sistema na ravni Unije, in sicer za projekte skupnega interesa, ki spadajo v kategorije iz točk 1(a) do (d) in 2 Priloge II. Metodologija je pripravljena v skladu z načeli iz Priloge V.
2. Agencija najpozneje tri mesece po prejemu metodologij in po uradnem posvetovanju z organizacijami, ki predstavljajo vse zadevne zainteresirane strani, predloži Komisiji mnenje o metodologijah.
3. Komisija v treh mesecih po prejemu mnenja Agencije predloži mnenje o metodologijah.
4. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin najpozneje tri mesece po prejemu mnenja Komisije ustrezno prilagodita svoji metodologiji in ju predložita Komisiji v odobritev.
5. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin najpozneje dva tedna po odobritvi Komisije objavita metodologiji na svojih spletnih straneh. Komisiji in Agenciji na njuno zahtevo ter v skladu z nacionalnimi zakonodajami in zadevnimi sporazumi o zaupnosti predložita ustrezne sklope vhodnih podatkov iz točke 1 Priloge V ter podatke o drugih ustreznih omrežjih, pretoku obremenitve in tržne podatke v dovolj natančni obliki. Podatki veljajo od datuma zahtevka. Komisija in Agencija zagotovita, da prejete podatke sami ali stran, ki bo zanj na podlagi teh podatkov opravila analitično delo, obravnavata zaupno.
6. Metodologiji se redno posodabljata in izboljšujeta s postopkom iz odstavkov 1 do 5. Agencija lahko po uradnem posvetovanju z organizacijami, ki predstavljajo vse zadevne zainteresirane strani, in Komisijo zahteva takšne posodobitve in izboljšave na podlagi utemeljitve in časovnih okvirov.
7. Metodologiji se uporabita pri analizi stroškov in koristi v okviru poznejših desetletnih razvojnih načrtov omrežja za električno energijo ali plin, ki jih oblikujeta

ENTSO za električno energijo in ENTSO plin v skladu s členom 8 Uredbe (ES) 714/2009 in Uredbe (ES) 715/2009.

8. ENTSO za električno energijo in ENTSO za plin do 31. decembra 2016 skupaj predložita Komisiji in Agenciji model omrežja za trg z električno energijo in plinom, ki vključuje prenos električne energije in plina ter njuno skladiščenje ter zajema prednostne koridorje in območja, določene v Prilogi I in glede na načela iz Priloge V. Ko Komisija potrdi ta model v skladu s postopkom iz odstavkov 2 do 4, se modeli vključijo v metodologijo.

Člen 13

Omogočanje naložb s čezmejnimi vplivi

1. Stroške naložbe, povezane s projektom skupnega interesa, ki spada v kategorije iz točk 1(a) do (d) in 2 Priloge II, krijejo upravljavci prenosnih sistemov držav članic, ki jim projekt zagotavlja neto pozitivni učinek, plačajo pa ga uporabniki omrežja prek tarif za dostop do omrežja.

Določbe tega člena ne veljajo za projekte skupnega interesa, ki so bili izvzeti v skladu s členom 36 Direktive 2009/73/ES ali členom 17 Uredbe (ES) 714/2009.

2. Nacionalni regulativni organi pri določanju ali sprejemanju tarif v skladu s členom 37(1)(a) Direktive 2009/72/ES in členom 41(1)(a) Direktive 2009/73/ES upoštevajo dejanske stroške upravljavca prenosnih sistemov ali drugega predstavnika projekta zaradi naložb in čezmejne razporeditve zadevnih stroškov iz odstavka 3, če so ti stroški primerljivi s stroški učinkovitega in strukturno primerljivega upravljavca.
3. Brez poseganja v naložbe v projekte skupnega interesa s skupnim dogovorom med zadevnimi upravljavci prenosnih sistemov nacionalni regulativni organi skupajodobrijo naložbe in se odločijo o čezmejni razporeditvi ustreznih stroškov za projekte skupnega interesa ali njihove svežnje ter vključitvi stroškov naložbe v tarife za prenos.
4. Predstavniki(-i) projekta skupnega interesa, ki spada v kategorije iz točk 1(a) do (d) in 2 Priloge II, redno obvešča(-jo) nacionalne regulativne organe o napredku v okviru tega projekta ter opredelitvi z njim povezanih stroškov in učinkov. Takoj ko je projekt skupnega interesa, ki je izbran v skladu s členom 3 ter spada v kategorije iz točk 1(a) do (d) in 2 Priloge II, zadostno razvit, predloži predstavnik projekta zadevnim nacionalnim regulativnim organom zahtevek za naložbe, ki vključuje tudi čezmejno razporeditev stroškov in ki mu priloži:
 - (a) analizo stroškov in koristi na podlagi metodologije, pripravljene v skladu s členom 12; in
 - (b) poslovni načrt z oceno finančne zmogljivosti projekta, vključno z izbrano finančno rešitvijo, in rezultate tržnega preverjanja za projekte skupnega interesa, ki spadajo v kategorijo iz točke 2 Priloge I.

Če projekt predlaga več upravljavcev ali vlagateljev, predložijo zahtevek skupaj.

Za projekte s prvega seznama projektov skupnega interesa za Unijo predložijo predstavniki projekta zahteve do 30. septembra 2013.

Nacionalni regulativni organi ob prejemu vsakega naložbenega projekta takoj predložijo njegov izvod v vednost Agenciji.

Nacionalni regulativni organi in Agencija poskrbita za stalno zaupnost poslovno občutljivih informacij.

5. Nacionalni regulativni organi najpozneje šest mesecev od datuma, ko zadnji zadevni nacionalni regulativni organi prejmejo zadnji zahtevek, po posvetovanju z zadevnimi predstavniki projekta sprejmejo skupni sklep o razporeditvi stroškov naložbe, pri čemer te stroške projekta krije vsak upravljavec sistema in so vključeni tudi v tarife za omrežje. Nacionalni regulativni organi se lahko odločijo, da bodo razdelili le del stroškov ali jih razporedili v sveženj različnih projektov skupnega interesa.

Pri odločitvi o čezmejni razporeditvi stroškov se upoštevajo ekonomski, socialni in okoljski stroški ter koristi projekta(-ov) v zadevnih državah članicah ter morebitna potreba po finančni podpori.

Nacionalni regulativni organi takoj obvestijo Agencijo o odločitvi in ji posredujejo zadevne informacije v zvezi s to odločitvijo. Informacije morajo vključevati zlasti natančno obrazložitev, na podlagi katere so bili stroški razporejeni med države članice, vključno z:

- (a) oceno opredeljenih učinkov v vsaki zadevni državi članici, vključno z učinki, ki zadevajo tarife za omrežja;
- (b) oceno poslovnega načrta iz odstavka 4(b);
- (c) pozitivne učinke na regionalni ravni ali ravni Unije, ki bi jih ustvaril projekt;
- (d) rezultat posvetovanj zadevnega(-ih) predstavnika(-ov) projekta.

Odločitev o razporeditvi se objavi.

6. Če zadevni nacionalni regulativni organi ne dosežejo sporazuma o zahtevku za naložbo v šestih mesecih od datuma, ko je zahtevek prejel zadnji zadevni nacionalni regulativni organ, o tem takoj obvestijo Agencijo.

V tem primeru ali na podlagi skupne zahteve zadevnih nacionalnih regulativnih organov Agencija najpozneje tri mesece po datumu napotitve nanjo sprejme odločitev o zahtevku za naložbo, vključno s čezmejno razporeditvijo stroškov iz odstavka 4 in načinom izražanja stroškov naložb v tarifah.

Preden sprejme Agencija takšno odločitev, se posvetuje z zadevnimi nacionalnimi regulativnimi organi in predstavnikom(-i) projekta. Trimesečno obdobje iz drugega pododstavka se lahko podaljša za dodatna dva meseca, če Agencija zahteva dodatne informacije. To dodatno obdobje se začne na dan po prejemu vseh informacij.

Odločitev o razporeditvi se objavi.

7. Agencija takoj predloži Komisiji izvod vseh odločitev skupaj z zadevnimi informacijami o vsaki odločitvi. Te informacije se lahko predložijo v obliki povzetka. Komisija poskrbi za stalno zaupnost poslovno občutljivih informacij.
8. Razporeditev stroškov ne vpliva na pravico upravljavcev prenosnih sistemov do uporabe in pravico nacionalnih regulativnih organov do odobritve omrežnin v skladu s členom 32 Direktive 2009/72/ES in Direktive 2009/73/ES, členom 14 Uredbe (ES) Št. 714/2009 ter členom 13 Uredbe (ES) Št. 715/2009.

Člen 14 **Spodbude**

1. Kadar so tveganja predstavnika projekta v zvezi s projektom za razvoj, izgradnjo, delovanje ali vzdrževanje projekta skupnega interesa, ki spada v kategorije iz točk 1 in 2 Priloge II, pri čemer so izvzeti projekti shranjevanja električne energije s črpanjem vode, večja kot tveganja, ki se običajno pojavijo v zvezi s primerljivim infrastrukturnim projektom, in kadar taka tveganja niso izvzeta v skladu s členom 36 Direktive 2009/73/ES ali členom 17 Uredbe (ES) št. 714/2009, nacionalni regulativni organi zagotovijo, da se temu projektu dodelijo ustrezne spodbude pri uporabi člena 37(8) Direktive 2009/72/ES, člena 41(8) Direktive 2009/73/ES, člena 14 Uredbe (ES) št. 714/2009 in člena 13 Uredbe (ES) št. 715/2009.
2. Nacionalni regulativni organi pri odločitvi glede dodelitve takih spodbud upoštevajo rezultate analize stroškov in koristi na podlagi metodologije v skladu s členom 12 ter zlasti pozitivne zunanje učinke, ki jih na regionalni ravni ali ravni Unije ustvarja projekt. Nacionalni regulativni organi dodatno preučijo posebna tveganja predstavnika(-ov) projekta, sprejete ukrepe za zmanjševanje tveganja in utemeljitev profila tveganja ob upoštevanju neto pozitivnega učinka, ki ga zagotavlja projekt v primerjavi z drugo možnostjo z manjšim tveganjem. Upravičena tveganja vključujejo zlasti tveganja, povezana z novimi tehnologijami prenosa na kopnem in morju, ter tveganja, povezana z nezadostnim kritjem stroškov in razvojnih tveganj.
3. Spodbuda, dodeljena z odločitvijo, upošteva posebne značilnosti tveganja in zajema:
 - (a) predpise za predhodno naložbo; ali
 - (b) predpise za priznavanje dejansko nastalih stroškov pred začetkom projekta; ali
 - (c) predpise za zagotavljanje donosa kapitala, vloženega v projekt; ali
 - (d) kateri koli drug ukrep, ki se zdi potreben in ustrezen.
4. Agencija do 31. decembra 2013 izda navodila v skladu s členom 7(2) Uredbe (ES) št. 713/2009:
 - (a) glede spodbud iz odstavka 1 na podlagi primerjalne analize najboljše prakse nacionalnih regulativnih organov;
 - (b) glede skupne metodologije za vrednotenje večjih tveganj naložb v projekte za prenos električne energije in plina.

5. Vsak nacionalni regulativni organ objavi do 31. julija 2013 svojo metodologijo in merila, ki se uporabljajo za vrednotenje naložb v projekte za prenos električne energije in plina ter večjih tveganj teh projektov.
6. Komisija lahko izda smernice glede spodbud iz tega člena v skladu s členom 18(1) do (3) Uredbe (ES) št. 714/2009 in členom 23(1) Uredbe (ES) št. 715/2009.

POGLAVJE V – Financiranje

Člen 15

Upravičenost projektov do finančne pomoči Unije

1. Projekti skupnega interesa, ki spadajo v kategorije iz točk 1, 2 in 4 Priloge II, so upravičeni do finančne podpore Unije v obliki nepovratnih sredstev za študije in finančnih instrumentov v skladu z določbami [Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi instrumenta za povezovanje Evrope].
2. Projekti skupnega interesa, ki spadajo v kategorije iz točk (1)(a) do (d) in (2) Priloge II, razen projektov za skladiščenje električne energije v obliki vode, so upravičeni do finančne podpore Unije v obliki nepovratnih sredstev za dela v skladu z določbami [Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi instrumenta za povezovanje Evrope], če se izvajajo v skladu s postopkom iz odstavka 6(b) člena 5 ali če izpolnjujejo naslednja merila:
 - (a) analiza stroškov in koristi za projekt v skladu z odstavkom 4(a) člena 13 dokazuje obstoj pomembnih pozitivnih zunanjih dejavnikov, kot so zanesljiva oskrba z energijo, solidarnost ali inovativnost; in
 - (b) projekt ni ustrezen glede na poslovni načrt in druge izvedene ocene, zlasti tiste, ki so jih opravili morebitni vlagatelji ali posojilodajalci. Odločitev o spodbudah in njena utemeljitev iz člena 14(3) se upoštevat pri oceni poslovne sposobnosti preživetja projekta;
 - (c) za projekt je bila predložena odločitev o čezmejni razporeditvi stroškov v skladu s členom 13 ali za projekte, ki so bili izvzeti v skladu s členom 36 Direktive 2009/73/ES ali členom 17 Uredbe (ES) št. 714/2009, je bilo predloženo mnenje pristojnih nacionalnih regulativnih organov in Agencije o sposobnosti gospodarskega preživetja projekta.
3. Projekti skupnega interesa, ki spadajo v kategorije iz točk 1(e) in 4 Priloge II, so upravičeni tudi do finančne podpore Unije v obliki nepovratnih sredstev za dela v skladu z določbami [Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi instrumenta za povezovanje Evrope], če lahko zadevni predstavniki projektov dokažejo pomembne pozitivne zunanje učinke projektov in majhno poslovno sposobnost preživetja.

POGLAVJE VI – Končne določbe

Člen 16

Poročanje in vrednotenje

Komisija najpozneje leta 2017 objavi poročilo o izvajanju projektov skupnega interesa. To poročilo vključuje vrednotenje:

- (a) napredka pri razvoju, izgradnji in začetku projektov skupnega interesa, izbranih v skladu s členom 3, ter po potrebi zamud pri izvajanju in drugih težav, ki se pojavijo;
- (b) sredstev, ki jih je rezervirala in izplačala Unija za projekte skupnega interesa v skladu z določbami [Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi instrumenta za povezovanje Evrope], v primerjavi s skupno vrednostjo financiranih projektov skupnega interesa;
- (c) razvoja ravni medsebojne povezanosti držav članic in ustreznega razvoja cen energije ter tudi števila okvar omrežnega sistema, njihovih vzrokov in povezanih gospodarskih stroškov v zvezi s sektorjem električne energije in plina;
- (d) v zvezi z izdajo dovoljenj in sodelovanjem javnosti:
 - povprečnega in najdaljšega skupnega trajanja postopkov za izdajo dovoljenj za projekte skupnega interesa, vključno s trajanjem posameznih korakov postopka za izdajo dovoljenj v primerjavi s časovnim razporedom, predvidenim z začetnimi ključnimi mejniki iz člena 11(3);
 - ravni nasprotovanja proti projektom skupnega interesa (zlasti število pisnih ugovorov med postopkom javne razprave, število pravnih ukrepov);
- (e) v zvezi z regulativno obravnavo:
 - števila projektov skupnega interesa, za katere je bila sprejeta odločitev o čezmejni razporeditvi stroškov v skladu s členom 13;
 - števila in vrste projektov skupnega interesa, ki so prejeli posebne spodbude v skladu s členom 14.

Člen 17

Informiranje in obveščanje javnosti

Komisija bo vzpostavila platformo za preglednost infrastrukture, ki bo enostavno dostopna širši javnosti. Ta platforma bo vsebovala naslednje informacije:

- (a) splošne informacije, ki se redno posodablajo, vključno z geografskimi informacijami, za vsak projekt skupnega interesa;
- (b) izvedbeni načrt za vsak projekt skupnega interesa;

- (c) najpomembnejše rezultate analize stroškov in koristi za zadevne projekte skupnega interesa, pridobljene na podlagi metodologije, pripravljene v skladu s členom 12, razen poslovno občutljivih informacij.

Člen 18
Prehodne določbe

Ta uredba ne bo vplivala na dodeljevanje, nadaljevanje ali spremembo finančne pomoči, ki jo bo Komisija dodelila na podlagi razpisov za predloge v skladu z Uredbo (ES) št. 680/2007 Evropskega parlamenta in Sveta³¹ za projekte iz prilog I in III k Odločbi 1364/2006/ES ali glede na cilje, ki temeljijo na ustreznih kategorijah odhodkov za TEN-E, kot je določeno v Uredbi Sveta (ES) št. 1083/2006³².

Člen 19
Razveljavitev

Odločba 1364/2006/ES se s 1. januarjem 2014 razveljavi. Iz te uredbe ne izhajajo nobene pravice za projekte iz prilog I in III k Odločbi 1364/2006/ES.

Člen 20
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2013.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

³¹ UL L 162, 22.6.2007, str. 1.

³² UL L 210, 31.7.2006, str. 25.

PRILOGA I

PREDNOSTNI KORIDORJI IN OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Ta uredba se uporablja za naslednje prednostne koridorje in območja infrastrukture vseevropskega energetskega omrežja:

1. PREDNOSTNI KORIDORJI NA PODROČJU ELEKTRIČNE ENERGIJE

- (1) *Omrežje v severnih morjih („OSM“)*: integrirano električno omrežje v Severnem morju, Irskem morju, Rokavskem prelivu, Baltskem morju in sosednjih vodah za prenos električne energije iz obnovljivih virov energije na morju v središča porabe in shranjevanja ter za povečanje čezmejne izmenjave električne energije.

Zadevne države članice: Belgija, Danska, Francija, Nemčija, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Švedska in Združeno kraljestvo.

- (2) *Elektroenergetske povezave med severom in jugom v Zahodni Evropi („PSJ Zahod – elektrika“)*: povezave med državami članicami v regiji s sredozemskimi tretjimi državami, in sicer za integracijo električne energije iz obnovljivih virov energije.

Zadevne države članice: Belgija, Francija, Nemčija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Malta, Portugalska, Španija in Združeno kraljestvo.

- (3) *Elektroenergetske povezave med severom in jugom v srednjevzhodni in jugovzhodni Evropi („PSJ Vzhod – elektrika“)*: povezave in notranji daljnovodi v smereh sever–jug in vzhod–zahod za vzpostavitev notranjega trga in integracijo proizvodnje iz obnovljivih virov energije.

Zadevne države članice: Avstrija, Bolgarija, Češka republika, Ciper, Nemčija, Grčija, Madžarska, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

- (4) *Načrt medsebojnega povezovanja na baltskem energetske trgu na področju električne energije („NMPBET – elektrika“)*: medsebojne povezave med državami članicami v baltski regiji in ustrezna okrepitev notranjih omrežnih infrastruktur z namenom prekinitev osamitve baltskih držav ter spodbujanja povezovanja trgov v regiji.

Zadevne države članice: Danska, Estonija, Finska, Nemčija, Latvija, Litva, Poljska in Švedska.

2. PREDNOSTNI KORIDORJI NA PODROČJU PLINA

- (5) *Plinske povezave med severom in jugom v Zahodni Evropi („PSJ Zahod – plin“)*: povezovalne zmogljivosti plinskih povezav med severom in jugom v Zahodni Evropi za dodatno širitev oskrbovalnih poti ter povečanje kratkoročne dobavljivosti plina.

Zadevne države članice: Belgija, Francija, Nemčija, Irska, Italija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Portugalska, Španija in Združeno kraljestvo.

- (6) *Plinske povezave med severom in jugom v srednjevzhodni in jugovzhodni Evropi („PSJ Vzhod – plin“):* regionalne plinske povezave med regijo Baltskega morja, Jadranskim in Egejskim morjem ter Črnim morjem predvsem za širjenje in povečanje varnosti oskrbovalnih poti s plinom.

Zadevne države članice: Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka republika, Nemčija, Grčija, Madžarska, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

- (7) *Južni plinski koridor („JPK“):* prenos plina iz Kaspijskega bazena, osrednje Azije, Bližnjega vzhoda in vzhodnega Sredozemlja v Unijo za povečanje raznolikosti dobave plina.

Zadevne države članice: Avstrija, Bolgarija, Češka republika, Ciper, Francija, Nemčija, Madžarska, Grčija, Italija, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

- (8) *Načrt medsebojnega povezovanja na baltskem energetske trgu na področju plina („NMPBET – plin“):* infrastruktura za prekinitev osamitve treh baltskih držav in Finske ter njihove odvisnosti od enega dobavitelja in povečanje raznolikosti dobave v regiji Baltskega morja.

Zadevne države članice: Danska, Estonija, Finska, Nemčija, Latvija, Litva, Poljska in Švedska.

3. PREDNOSTNI KORIDOR NA PODROČJU NAFTE

- (9) *Naftovodi v srednjevzhodni Evropi („NV“):* interoperabilnost omrežja naftovodov v osrednji Vzhodni Evropi za povečanje varnosti oskrbe in zmanjšanje okoljskih tveganj.

Zadevne države članice: Avstrija, Češka republika, Nemčija, Madžarska, Poljska in Slovaška.

4. PREDNOSTNA TEMATSKA PODROČJA

- (10) *Uvedba pametnih omrežij:* sprejetje tehnologij pametnih omrežij v Uniji za učinkovito združevanje ravnanja in ukrepov vseh uporabnikov, priključenih na električno omrežje, zlasti proizvodnjo velikih količin električne energije iz obnovljivih ali distribuiranih virov energije ter odziv na povpraševanje potrošnikov.

Zadevne države članice: vse.

- (11) *Elektroenergetske avtoceste:* prve elektroenergetske avtoceste do leta 2020 kot začetek gradnje sistema elektroenergetskih avtocest v Uniji.

Zadevne države članice: vse.

- (12) *Čezmejno omrežje ogljikovega dioksida:* razvoj transportne infrastrukture ogljikovega dioksida med državami članicami in sosednjimi tretjimi državami z namenom uvedbe zajemanja ter shranjevanja ogljikovega dioksida.

Zadevne države članice: vse.

PRILOGA II

KATEGORIJE ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Kategorije energetske infrastrukture, ki jih je treba oblikovati za izvajanje prednostnih nalog na področju energetske infrastrukture iz Priloge I, so:

(1) za električno energijo:

- (a) visokonapetostni nadzemni daljnovodi, če so načrtovani za napetost vsaj 220 kV, ter podzemni in podmorski prenosni kabli, če so načrtovani za napetost vsaj 150 kV;
- (b) zlasti v zvezi z elektroenergetskimi avtocestami kakršna koli fizična oprema za prenos električne energije pri visoki napetosti in najvišji napetosti za povezavo obsežne proizvodnje ali skladiščenja električne energije v eni ali več državah članicah ali tretjih državah z zelo veliko porabo električne energije v eni ali več drugih državah članicah;
- (c) skladišča za stalno ali začasno shranjevanje električne energije v nadzemni ali podzemni infrastrukturi ali v geoloških skladiščnih lokacijah, če so neposredno povezana z visokonapetostnimi daljnovodi, načrtovanimi za napetost vsaj 110 kV;
- (d) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvena za varno, zanesljivo in učinkovito delovanje sistemov iz točk (a) do (c), vključno s sistemi zaščite, spremljanja in nadzora, na vseh ravneh napetosti;
- (e) kakršna koli oprema ali naprava na ravni prenosa in distribucije pri srednji napetosti za dvosmerno digitalno komunikacijo v realnem času ali čim bolj realnem času, interaktivno in inteligentno spremljanje ter upravljanje proizvodnje, prenosa, distribucije in porabe električne energije v elektroenergetskem omrežju za razvoj omrežja, ki učinkovito povezuje ravnanje in dejanja vseh z njim povezanih uporabnikov, tj. proizvajalcev, odjemalcev in subjektov, ki opravljajo obe nalogi, da se zagotovi ekonomsko učinkovit, trajnosten elektroenergetski sistem z majhnimi izgubami ter visoko stopnjo kakovosti in zanesljivosti oskrbe in varnosti;

(2) za plin:

- (a) plinovodi za prenos zemeljskega plina in bioplina, ki so del omrežja, ki vključuje zlasti visokotlačne plinovode, razen visokotlačnih plinovodov, ki se uporabljajo za distribucijo zemeljskega plina po pridobivalnem cevovodnem omrežju ali lokalno distribucijo zemeljskega plina;
- (b) podzemna skladišča, povezana z navedenimi visokotlačnimi plinovodi;
- (c) naprave za sprejem, skladiščenje in ponovno uplinjanje ali raztezanje za utekočinjeni zemeljski plin (LNG) ali stisnjeni zemeljski plin (CNG);

- (d) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvena za varno, zanesljivo in učinkovito delovanje sistema ali ki omogoča dvosmerno zmogljivost;
- (3) za nafto:
- (a) naftovodi za prenos surove nafte;
 - (b) črpalne postaje in skladišča, ki so potrebni za delovanje naftovodov za surovo nafto;
 - (c) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvena za pravilno, zanesljivo in učinkovito delovanje zadevnega sistema, vključno s sistemi zaščite, spremljanja in nadzora ter napravami za povratni tok;
- (4) za ogljikov dioksid:
- (a) namenski cevovodi, razen pridobivalnega cevovodnega omrežja, za prenos antropogenega ogljikovega dioksida iz več virov, tj. industrijskih obratov (vključno z elektrarnami), ki proizvajajo ogljikov dioksid pri sežiganju ali drugih kemičnih reakcijah s fosilnimi ali nefosilnimi spojinami, ki vsebujejo ogljik, za namene trajnega geološkega shranjevanja ogljikovega dioksida v skladu z Direktivo 2009/31/ES;
 - (b) naprave za utekočinjanje in vmesno skladiščenje ogljikovega dioksida za nadaljnji prenos. To ne vključuje infrastrukture v geološki formaciji, ki se uporablja za trajno geološko shranjevanje ogljikovega dioksida v skladu z Direktivo 2009/31/ES, ter s tem povezanih površinskih naprav in naprav za vbrizgavanje;
 - (c) kakršna koli oprema ali naprava, ki je bistvena za pravilno, zanesljivo in učinkovito delovanje zadevnega sistema, vključno s sistemi zaščite, spremljanja in nadzora.

PRILOGA III

REGIONALNA OPREDELITEV PROJEKTOV SKUPNEGA INTERESA

1. PRAVILA ZA REGIONALNE SKUPINE

- (1) V primeru projektov na področju električne energije, ki spadajo pod kategorije iz točke 1 Priloge II, je vsaka skupina sestavljena iz predstavnikov držav članic, nacionalnih regulativnih organov, upravljavcev prenosnih sistemov, ki morajo sodelovati na regionalni ravni v skladu s členom 6 Direktive 2009/72/ES in členom 12 Uredbe (ES) št. 714/2009, ter predstavnikov projektov, ki jih zadeva vsaka od zadevnih prednostnih nalog iz Priloge I, ter tudi iz Komisije, Agencije in ENTSO za električno energijo.

V primeru projektov na področju plina, ki spadajo pod kategorije iz točke 2 Priloge II, je vsaka skupina sestavljena iz predstavnikov držav članic, nacionalnih regulativnih organov, upravljavcev prenosnih sistemov, ki morajo sodelovati na regionalni ravni v skladu s členom 7 Direktive 2009/72/ES in členom 12 Uredbe (ES) št. 715/2009, ter predstavnikov projektov, ki jih zadeva vsaka od zadevnih prednostnih nalog iz Priloge I, ter tudi iz Komisije, Agencije in ENTSO za plin.

V primeru projektov za prenos nafte in ogljikovega dioksida, ki spadajo pod kategorije iz točk 3 in 4 Priloge II, je vsaka skupina sestavljena iz predstavnikov držav članic, predstavnikov projektov, ki jih zadeva vsaka od zadevnih prednostnih nalog iz Priloge I, in Komisije.

- (2) Vsaka skupina organizira delovno obremenitev v skladu s prizadevanji za regionalno sodelovanje iz člena 6 Direktive 2009/72/ES, člena 7 Direktive 2009/73/ES, člena 12 Uredbe (ES) št. 714/2009 in člena 12 Uredbe (ES) št. 715/2009 ter drugih obstoječih struktur regionalnega sodelovanja.
- (3) Kadar je to primerno za izvajanje zadevne prednostne naloge iz Priloge I, vsaka skupina povabi predstavnike nacionalnih uprav, regulativnih organov, predstavnikov projektov ter upravljavcev prenosnih sistemov iz držav kandidatk in možnih kandidatk za vstop v EU, države članice Evropskega gospodarskega prostora in Evropskega združenja za prosto trgovino, predstavnike institucij in organov energetske skupnosti, države v okviru evropske sosedске politike ter države, s katerimi je Unija razvila posebno sodelovanje na energetske področju.
- (4) Vsaka skupina se posvetuje z organizacijami, ki zastopajo zadevne zainteresirane strani, vključno s proizvajalci, upravljavci distribucijskega sistema, dobavitelji in potrošniki, ter, v zvezi z nalogami iz odstavka 2 člena 5, z okoljevarstvenimi organizacijami. Skupina lahko organizira razprave ali posvetovanja, kadar je to potrebno za izvajanje njenih nalog.

2. POSTOPEK ZA REGIONALNO OPREDELITEV

- (1) Vsak predstavnik projekta predloži članom ustrezne skupine vlogo za izbiro projekta skupnega interesa, ki vključuje oceno projekta z vidika njegovega prispevka k izvajanju prednostnih nalog iz Priloge I in izpolnjevanja ustreznih meril iz člena 6 ter druge informacije, ki so potrebne za oceno projekta.
- (2) Vsi prejemniki varujejo tajnost poslovno občutljivih informacij.
- (3) Predlagani projekti za prenos električne energije in skladiščenje, ki spadajo v kategorije iz točke (1)(a) do (d) Priloge II, so del najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo, ki ga v skladu s členom 8 Uredbe (ES) 714/2009 sprejme ENTSO za električno energijo.
- (4) V primeru vseh seznamov projektov skupnega interesa na ravni Unije, sprejetih po 1. avgustu 2013, so predlagani projekti za prenos in shranjevanje plina, ki spadajo v kategorije iz točke 2 Priloge II, del najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za plin, ki ga v skladu s členom 8 Uredbe (ES) 715/2009 sprejme ENTSO za plin.
- (5) Predlagani projekti za prenos ogljikovega dioksida, ki spadajo v kategorijo iz točke 4 Priloge II, so predstavljeni kot del načrta za razvoj čezmejne infrastrukture za prevoz in skladiščenje ogljikovega dioksida, ki ga razvijejo vsaj tri države članice, pri čemer jih zadevne države članice ali entitete, ki jih imenujejo te države članice, predstavijo Komisiji.
- (6) Pri vrednotenju predlaganih projektov na področju električne energije in plina, ki spadajo v kategorije iz točk 1(a) do (d) in 2 Priloge II, vsaka skupina brez poseganja v določbe točke 4 upošteva analizo, izvedeno v skladu z določbami iz člena 12(7) za predlagane projekte na področju električne energije in plina, ki spadajo v kategorije iz točk 1(a) do (d) in 2 Priloge II v najnovejšem razpoložljivem desetletnem razvojnem načrtu omrežja za plin in električno energijo, ki ga v skladu s členom 8 Uredbe (ES) 714/2009 in Uredbe (ES) 715/2009 sprejmeta ENTSO za električno energijo ter ENTSO za plin.

PRILOGA IV

PRAVILA IN KAZALNIKI V ZVEZI Z MERILI ZA PROJEKTE SKUPNEGA INTERESA

- (1) Projekt s pomembnim čezmejnimi vplivom je projekt na ozemlju države članice, ki izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) v primeru prenosa električne energije se prenosna zmogljivost omrežja na meji te države članice z eno ali več drugimi državami članicami ali v katerem koli ustreznem preseku istega prenosnega koridorja zaradi projekta spremeni za vsaj 500 MW v primerjavi s stanjem, ko se projekt ne izvaja;
 - (b) v primeru skladiščenja električne energije projekt zagotavlja skladiščno zmogljivost, ki omogoča letno neto proizvodnjo električne energije najmanj 500 gigavatnih ur;
 - (c) v primeru prenosa plina je projekt povezan z naložbami v zmogljivost povratnega toka ali spremembami zmogljivosti za prenos plina prek meja zadevne države članice za vsaj 10 % v primerjavi s stanjem pred začetkom izvajanja projekta;
 - (d) v primeru skladiščenja plina ali v primeru utekočinjenega/stisnjenega zemeljskega plina je projekt namenjen neposredni ali posredni oskrbi vsaj dveh držav članic ali izpolnjevanju infrastrukturnega standarda (pravilo N – 1) na regionalni ravni v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 994/2010;
 - (e) v primeru inteligentnih omrežij je projekt namenjen opremljenosti in napravam pri visoki in srednji napetosti, ki so načrtovane za napetost najmanj 10 kV. Vključuje upravljavce prenosnega in distribucijskega omrežja iz vsaj dveh držav članic z vsaj 100 000 uporabniki, ki električno energijo proizvajajo in/ali porabljajo v območju porabe vsaj 300 GWh/leto, pri čemer je vsaj 20 % električne energije iz virov, ki jih ni mogoče razposlati.
- (2) V primeru projektov, ki spadajo v kategorije iz točk 1(a) do (d) Priloge II, se merila iz člena 4 izmerijo na naslednji način:
- (a) povezovanje trgov, konkurenčnost in prožnost sistema se izmerijo v skladu z analizo, izvedeno v okviru najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo, zlasti tako, da se:
 - za čezmejne projekte izračuna učinek na prenosno zmogljivost omrežja v obeh smereh pretoka energije, izmerjen glede na količino električne energije (v MW), ali da se za projekte s pomembnim čezmejnimi vplivom izračuna učinek na prenosno zmogljivost omrežja na mejah med zadevnimi državami članicami, med zadevnimi državami članicami in tretjimi državami ali v ustreznih državah članicah ter na uravnoteženje ponudbe in povpraševanja in delovanje omrežja v ustreznih državah članicah;

- za področje analize iz točke 10 Priloge V oceni učinek projekta glede stroškov proizvodnje in prenosa ter razvoja tržnih cen za celoten energetske sistem v okviru različnih načrtovalnih scenarijev, zlasti ob upoštevanju nastalih sprememb po pomembnosti;
- (b) prenos električne energije iz obnovljivih virov energije v središča porabe in shranjevanja se izmeri v skladu z analizo, izvedeno v okviru najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo, zlasti tako, da se:
- v primeru prenosa električne energije z oceno količine proizvodne zmogljivosti iz obnovljivih virov energije (glede na tehnologijo, v MW), ki je povezana in se prenaša zaradi projekta, v primerjavi s količino načrtovane skupne proizvodne zmogljivosti iz teh vrst virov obnovljive energije v zadevni državi članici leta 2020 v skladu z nacionalnimi akcijskimi načrti za obnovljivo energijo iz člena 4 Direktive 2009/28/ES;
 - v primeru skladiščenja električne energije s primerjavo nove zmogljivosti, zagotovljene s projektom, s skupno obstoječo zmogljivostjo za enako tehnologijo skladiščenja na področju analize iz točke 10 Priloge V.
- (c) Interoperabilnost in varno delovanje sistema se izmerita v skladu z analizo, izvedeno v okviru najnovejšega razpoložljivega desetletnega razvojnega načrta omrežja za električno energijo, zlasti z oceno učinka projekta na pričakovano tveganje izpada napajanja za področje analize iz točke 10 Priloge V glede zadostnosti proizvodnje in prenosa za sklop značilnih obdobj obremenitve, pri čemer se upoštevajo pričakovane spremembe v izjemnih vremenskih pojavih, povezanih s podnebjem, ter njihov učinek na odpornost infrastrukture.

Pri izračunu teh kazalnikov se upoštevajo skupni odhodki za projekt v obdobju njegovega tehničnega izvajanja.

- (3) V primeru projektov, ki spadajo v kategorije iz točke 2 Priloge II, se merila iz člena 4 izmerijo na naslednji način:
- (a) Povezovanje trgov in interoperabilnost se izmerita tako, da se izračuna dodatna vrednost projekta za povezovanje področij trga in cenovno konvergenco ter za splošno prožnost sistema, vključno z omogočeno stopnjo zmogljivosti za povratne tokove v skladu z različnimi scenariji.
 - (b) Konkurenca se izmeri na podlagi diverzifikacije, vključno s spodbujanjem dostopa do domačih virov oskrbe, nato se v zaporedju upoštevajo diverzifikacija virov, dobavnih partnerjev in poti ter učinek nove zmogljivosti na indeks HHI, izračunan na ravni zmogljivosti za področje analize iz točke 10 Priloge V.
 - (c) Zanesljivost oskrbe s plinom se izmeri tako, da se izračuna dodatna vrednost projekta za kratkoročno in dolgoročno prilagodljivost sistema ter izboljšanje preostale prožnosti sistema v primeru motenj v oskrbi v skladu z različnimi scenariji ter tudi dodatna zmogljivost, zagotovljena s projektom, ki se izmeri

glede na infrastrukturni standard (pravilo N – 1) na regionalni ravni v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) št. 994/2010.

- (d) Trajnost se izračuna kot prispevek projekta k zmanjšanju emisij, za podporo rezervnim sistemom proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov ali pretvorbe energije v plin in prenosa bioplina, pri čemer se upoštevajo pričakovane spremembe podnebnih razmer.
- (4) V primeru projektov, ki spadajo v kategorijo iz točke 1(e) Priloge II, se vsaka funkcija iz člena 4 oceni na podlagi naslednjih meril:
- (a) Stopnja trajnosti: to merilo se izmeri z oceno zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in vpliva infrastrukture energetskega omrežja na okolje.
 - (b) Zmogljivost prenosnih in distribucijskih omrežij za povezavo in prenos električne energije od uporabnikov in do njih: to merilo se izmeri z oceno nameščene zmogljivosti distribuiranih virov energije v distribucijskih omrežjih, največjega dovoljenega vnosa električne energije brez tveganja prezasedenosti v prenosnih omrežjih ter energije, ki zaradi tveganja, povezanega s prezasedenostjo ali zanesljivostjo, ni vključena v odjem iz obnovljivih virov energije.
 - (c) Povezava z omrežjem in dostop do vseh kategorij uporabnikov omrežja: to merilo se izmeri z oceno sprejetih metod za izračun pristojbin in tarif ter njihove strukture za proizvajalce, odjemalce in subjekte, ki opravljajo obe nalogi, ter operativne prožnosti za dinamično uravnoteženje električne energije v omrežju.
 - (d) Zanesljivost in kakovost oskrbe: to merilo se izmeri z oceno razmerja med zanesljivo proizvodno zmogljivostjo in konično obremenitvijo, deleža električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, stabilnosti elektroenergetskega sistema, trajanja in pogostosti prekinitev na odjemalca ter kakovosti napetosti.
 - (e) Učinkovitost in kakovost storitev pri oskrbi z električno energijo ter delovanju omrežja: to merilo se izmeri z oceno stopnje izgub v prenosnih in distribucijskih omrežjih, razmerja med najmanjšim in največjim povpraševanjem po električni energiji v opredeljenem obdobju, sodelovanja na strani povpraševanja na trgih električne energije in pri ukrepih za energetske učinkovitost, izkoriščenosti (tj. povprečna obremenitev) sestavnih delov elektroenergetskega omrežja v odstotkih, razpoložljivosti sestavnih delov omrežja (v zvezi z načrtovanim in nenačrtovanim vzdrževanjem) in njenega vpliva na učinkovitost omrežja ter dejanske razpoložljivosti zmogljivosti omrežja glede na standardno vrednost.
 - (f) Prispevek nadzora nad pretokom obremenitve na čezmejnih trgih električne energije za odpravo pretokov v zanki in za povečanje povezovalne zmogljivosti: to merilo se izmeri z oceno razmerja med povezovalno zmogljivostjo države članice in njenim povpraševanjem po električni energiji, izkoriščanja povezovalne zmogljivosti ter dajatev za prezasedenost v medsebojnih povezavah.

- (5) V primeru projektov, ki spadajo v kategorije iz točke 3 Priloge II, se merila iz člena 4 izmerijo na naslednji način:
- (a) Zanesljivost oskrbe z nafto se izmeri z oceno dodatne vrednosti nove zmogljivosti, ki jo projekt omogoča za kratkoročno in dolgoročno prilagodljivost sistema ter ostalo prožnost sistema v primeru motenj v oskrbi v skladu z različnimi scenariji.
 - (b) Interoperabilnost se izmeri z oceno obsega, v katerem se zaradi projekta izboljša delovanje naftovodnega omrežja, zlasti z zagotovitvijo možnosti za povratni tok.
 - (c) Učinkovita in trajnostna uporaba virov se ovrednoti z oceno obsega, v katerem se pri projektu uporablja obstoječa infrastruktura in v katerem projekt prispeva k zmanjšanju obremenitve in tveganj za okolje in podnebne spremembe.

PRILOGA V

ANALIZA STROŠKOV IN KORISTI CELOTNEGA ENERGETSKEGA SISTEMA

Metodologija za usklajeno analizo stroškov in koristi celotnega energetskega sistema za projekte skupnega interesa je v skladu z naslednjimi načeli iz te priloge.

- (1) Metodologija temelji na skupnem sklopu vhodnih podatkov, ki predstavljajo elektroenergetske in plinske sisteme Unije v letih $n + 5$, $n + 10$, $n + 15$ in $n + 20$, pri čemer je n leto, v katerem se izvede analiza. Ta sklop podatkov zajema vsaj:
 - (a) na področju električne energije: scenarije za povpraševanje, proizvodne zmogljivosti glede na vrsto goriva (biomasa, geotermalna energija, voda, plin, jedrska energija, nafta, trda goriva, veter, fotovoltaična sončna energija, koncentrirana sončna energija, druge obnovljive tehnologije) in njihovo geografsko lokacijo, cene goriva (vključno z biomaso, premogom, plinom in nafto), cene ogljikovega dioksida, sestavo prenosnega in po potrebi distribucijskega omrežja ter njun razvoj, pri čemer se upoštevajo vsi pomembni novi projekti za proizvodnjo (vključno z zmogljivostmi, opremljenimi za zajemanje ogljikovega dioksida), shranjevanje in prenos, za katere je bila sprejeta končna naložbena odločitev in ki naj bi se začeli izvajati do konca leta $n + 5$;
 - (b) na področju plina: scenarije za povpraševanje, uvoz, cene goriv (vključno s premogom, plinom in nafto), sestavo prenosnega omrežja in njegov razvoj, pri čemer se upoštevajo vsi novi projekti, za katere je bila sprejeta končna naložbena odločitev in ki naj bi se začeli izvajati do konca leta $n + 5$.
- (2) Sklop podatkov je v skladu z zakonodajo Unije in nacionalnimi zakonodajami, veljavnimi na datum analize. Sklopi podatkov, uporabljeni za električno energijo in plin, so skladni, zlasti v zvezi s predpostavkami glede cen in količin na posameznem trgu. Sklopi podatkov se pripravijo po uradnem posvetovanju z državami članicami in organizacijami, ki zastopajo vse zadevne zainteresirane strani. Komisija in Agencija po potrebi zagotovita dostop do potrebnih komercialnih podatkov tretjih strani.
- (3) Metodologija vključuje navodila za razvoj in uporabo modeliranja omrežja ter trga, potrebnega za analizo stroškov in koristi.
- (4) Analiza stroškov in koristi temelji na usklajeni oceni stroškov in koristi za različne kategorije analiziranih projektov ter zajema vsaj časovno obdobje iz točke 1.
- (5) Analiza stroškov in koristi upošteva vsaj naslednje stroške: odhodke za naložbe, odhodke iz poslovanja in odhodke za vzdrževanje v času tehničnega trajanja projekta ter po potrebi stroške razgradnje in ravnanja z odpadki. Metodologija zagotavlja navodila za uporabo diskontnih stopenj za izračune.
- (6) Analiza stroškov in koristi pri prenosu in shranjevanju električne energije upošteva vsaj učinke na kazalnike iz Priloge III. Poleg tega v skladu z metodami, uporabljenimi za pripravo najnovejšega razpoložljivega desetletnega načrta za razvoj omrežja za električno energijo, upošteva zlasti učinke projekta na naslednja področja:

- (a) konkurenčnost v smislu tržne moči različnih upravljavcev in konvergenco cen med različnimi državami članicami;
 - (b) stroške proizvodnje, prenosa in distribucije električne energije, vključno s stroški porabe elektrarne ter stroški, povezanimi z emisijami toplogrednih plinov in izgubami pri prenosu energije med tehničnim trajanjem projekta;
 - (c) prihodnje stroške novih naložb v proizvodnjo in prenos med tehničnim trajanjem projekta;
 - (d) operativno prilagodljivost, vključno z optimizacijo energetske moči in pomožnih storitev;
 - (e) odpornost sistema, vključno z odpornostjo na naravne nesreče in podnebne spremembe, ter varnost sistema, zlasti za evropske kritične infrastrukture iz Direktive 2008/114/ES.
- (7) Analiza stroškov in koristi pri plinu upošteva vsaj rezultate preverjanja trga, na primer odprte sezone, učinke na kazalnike iz Priloge III ter naslednje učinke:
- (a) konkurenčnost v smislu tržne moči različnih upravljavcev in konvergenca cen med različnimi državami članicami;
 - (b) odpornost sistema, vključno z odpornostjo na naravne nesreče in podnebne spremembe, ter varnost sistema, zlasti za evropske kritične infrastrukture iz Direktive 2008/114/ES;
 - (c) verjetnost in količina nedobavljene energije ter povečanje varnosti in kakovosti oskrbe;
 - (d) prispevanje k povezovanju različnih področij trga s plinom;
 - (e) prilagodljivost in prezasedenost plinskega omrežja.
- (8) Analiza stroškov in koristi pri pametnih omrežjih upošteva učinke kazalnikov iz Priloge III.
- (9) Natančna metoda, ki se uporablja za upoštevanje kazalnikov iz točk 6 do 8, se določi po uradnem posvetovanju z organizacijami, ki zastopajo vse zadevne zainteresirane strani.
- (10) Z metodologijo se opredeli področje analize za analizo stroškov in koristi vsakega posameznega projekta ter za analizo na regionalni ravni ali ravni Unije. Področje za analizo posameznega projekta zajema vse države članice in tretje države, na ozemlju katerih se projekt gradi, vse sosednje države članice in vse ostale države članice, na katere ima projekt znaten učinek.
- (11) Z metodologijo se določi analiza, ki se bo izvedla, na podlagi zadevnega sklopa vhodnih podatkov, z izračunom rezultatov objektivne funkcije z vsakim projektom in brez njega. Z analizo se bodo opredelile države članice, na katere ima projekt neto pozitivne učinke (nosilke koristi), in tiste države članice, na katere ima projekt neto negativen učinek (nosilke stroškov). Vsaka analiza stroškov in koristi vključuje

analize občutljivosti v zvezi z sklopom vhodnih podatkov, datum začetka izvajanja različnih projektov na enakem področju analize in druge zadevne parametre.

- (12) Upravitelji prenosnih in distribucijskih omrežij si izmenjujejo informacije, potrebne za pripravo metodologije, vključno z modeliranjem zadevnega omrežja in trga. Vsak upravljavec prenosnega ali distribucijskega omrežja, ki zbira informacije v imenu drugih upravljavcev prenosnih ali distribucijskih omrežij, rezultate zbiranja podatkov posreduje sodelujočim upravljavcem prenosnih in distribucijskih omrežij. Pri skupnem modelu trga in omrežja za električno energijo in plin iz člena 12(8) sklop vhodnih podatkov iz točke 1 zajema leta $n + 10$, $n + 20$ in $n + 30$, pri čemer model omogoča popolno oceno gospodarskih, socialnih in okoljskih vplivov, ki vključujejo predvsem zunanje stroške, kot so stroški, povezani s toplogrednimi plini in emisijami konvencionalnih onesnaževal zraka ali varno oskrbo z energijo.

PRILOGA VI

SMERNICE ZA PREGLEDNOST IN SODELOVANJE JAVNOSTI

- (1) V priročniku o postopkih so navedeni vsaj naslednji podatki:
 - (a) ustrezna zakonodaja, na kateri temeljijo odločitve in mnenja za različne vrste zadevnih projektov skupnega interesa, vključno z okoljsko zakonodajo;
 - (b) ustrezne odločitve in mnenja, ki jih je treba pridobiti;
 - (c) imena in kontaktni podatki pristojnega organa, drugih zadevnih organov in zainteresiranih strani;
 - (d) potek dela, v katerem je opisana vsaka stopnja postopka, vključno z okvirnim časovnim okvirom;
 - (e) informacije o obsegu, strukturi in ravni podrobnosti dokumentov, ki se bodo predložili z vlogo za odločitve, vključno s kontrolnim seznamom;
 - (f) stopnje in načini, na katere splošna javnost sodeluje v postopku.
- (2) Za povečanje sodelovanja javnosti v postopku izdajanja dovoljenj se uporabijo naslednja načela:
 - (a) zainteresirane strani, na katere projekt skupnega interesa vpliva, vključno z ustreznimi organi, lastniki zemljišč in državljani, ki živijo v bližini projekta, splošno javnostjo in njihovimi združenji, organizacijami ali skupinami, so podrobno obveščene, v zgodnji fazi pa se z njimi tudi odprto in pregledno posvetuje. Pristojni organ po potrebi dejavno podpira dejavnosti, ki jih izvaja predstavnik projekta;
 - (b) pristojni organi zagotovijo, da so postopki javnega posvetovanja za projekte skupnega interesa zgoščeni, kadar je to mogoče. Vsako javno posvetovanje zajema vse vsebine, pomembne za posamezno fazo postopka, pri čemer se nobena vsebina, ki je pomembna za posamezno fazo postopka, ne obravnava na več kot enem javnem posvetovanju. Vsebina, obravnavana na javnem posvetovanju, je jasno navedena v obvestilu o javnem posvetovanju;
 - (c) pripombe in ugovore je mogoče predložiti le od začetka javnega posvetovanja do izteka roka.
- (3) Pojem sodelovanja javnosti vključuje vsaj podatke o:
 - (a) zadevnih in obravnavanih zainteresiranih straneh;
 - (b) predvidenih ukrepih;
 - (c) časovnem okviru;
 - (d) človeških virih, ki so jim dodeljene zadevne naloge.

- (4) V okviru javnega posvetovanja, ki se izvede pred predložitvijo vloge, zadevne strani izvedejo vsaj naslednje:
- (a) objavijo informativni prospekt na največ 15 straneh, v katerem so jasno in jedrnato opisani pregled namena in predhodni urnik projekta, vsaj tri obravnavane druge možnosti, pričakovani učinki, vključno s čezmejnimi učinki, in možni ukrepi za ublažitev;
 - (b) prek spletne strani iz člena 10(7) in drugih ustreznih načinov obveščanja o projektu obvestijo vse prizadete zainteresirane strani;
 - (c) pisno povabijo zadevne prizadete zainteresirane strani na namenska srečanja, na katerih poteka razprava o pomislekih.
- (5) Na spletni strani projekta so objavljeni vsaj naslednji podatki:
- (a) netehnični povzetek na največ 50 straneh, ki se redno posodablja in v katerem je opisano trenutno stanje projekta, pri čemer so v primeru posodobitev jasno navedene spremembe prejšnjih različic;
 - (b) načrtovanje projekta in javnega posvetovanja z jasno navedenimi datumi in lokacijami javnih posvetovanj in razprav;
 - (c) kontaktni podatki za pridobitev celotnega sklopa dokumentacije vloge;
 - (d) kontaktni podatki za izražanje pripomb in ugovorov med javnimi posvetovanji;
 - (e) priročnik o postopkih v skladu s členom 10(1).